

1714

Q. D. B. V.
DISSERTATIONE INAUGVRALI
Differentias iuris
Romani & Germanici

1714 10
10e

IN
SUCCESSIONE
CONIUGVM

ET
DISSORTIVM LIBERORVM,

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO REGIAE DOMVS PRINCIPE AC DOMINO,

CAROLO,

PRINCIPE PORVSSIAE, CETERA,
IN FRIDERICIANA,

PRAESIDE

D. IOANNE PETRO LVDEWIG, ICTO,

REGI A CVRIALIBVS CONSILII, PROFESSORE IVRIVM ET
HISTORIVM ATQVE MAGDEBVRGICI TABVLARII ARCHIVARIO.

PRO DOCTORIS PRIVILEGIO,

RITE CONSEQUENDO,
RESPONDEBIT

IOANNES WILHELMVS BLECHEN,

ALTENA WESTPHALVS.

DIE IV. MENSIS OCTOBR. MDCCCLXIV.

HALAE MAGDEBVRGICAE,

TYPIS EMANVELIS SCHNEIDERI, ACAD. TYPOGR.

Recusa MDCCCLXVII.

(9)

ILLVSTRISSIMO S. R. I. COMITI
AC DOMINO,
MAVRIT. CASIMIRO,
S. R. I. COMITI IN
BENTHEIM,
TECKLENBURG, STEINFVRT
ET LIMBURG: DOMINO IN RHEDA,
WEVELINGHOVEN, HOYA, ALPEN,
HELFENSTEIN: ADVOCATO HE-
REDITARIO COLONIENSI,
CETERA,

DOMINO MEO CLEMENTISSIMO,

D. D. D.

*ILLVSTRISSIME S. R. I. COMES,
DOMINE CLEMENTISSIME,*

FA PATRIS TVI, memoriae
inter principes & comites
imperii Germanici gloriosae
ac immortalis, in genitorem
meum sunt merita, ut veniam mihi omnino
a TE pollicear, DOMINE CLEMENTISSIME, quod
opusculo huic fulgentissimum nomen tu-
um praeposui, horum beneficiorum & cli-
entelae

entelae heres, qua GENTI TVAE nos aeternum
obstrictos sentimus. IPSE enim principio
parentis mei in auris arte usque vires, si
quae sunt, in *orandis causis* exploravit; mox
voluit, ut ei esset a *consiliis*; demum iudi-
cio curiali, quod Limburgi habetis, eum
praefecit *rectorem*. Ita a primis munerum ci-
viliū gradibus eundem traduxistis ad su-
preum, in quo etiam nunc persistit. Mor-
tuo certe heroe gloriosissimo, illustrissima
vidua, CHRISTIANA MARIA, a LIPPIANIS comiti-
bus oriunda, continuavit gratiam, quam
noluit cum obitu mariti emori & interire.
Ex quo enim, TVTORIO nomine, guber-
nacula tenet publicae rei vestrae: ILLA
non solum patrem meum in pristina sparta
reliquit, sed etiam multis adauxit no-
vis generibus benevolentiae. Erigor ita-
que ad hanc spem, fore, ut indulgentiam,
qua parentem meum fouistis, etiam in
me continuetis, si non virium statim pa-
ternarum, obsequii tamen fideique, vobis
pro-

probandae, heredem. Sexennium est, ex quo, iuris prudentiae discendae ergo, me contuli in Academias, primo *Coloniensem*, deinde *Ienensem*, post in *Fridericianam*, ut cursum, quem in primis in cepi, absoluerem in ultima. Visum est illustri Iureconsultorum ordini, ut, post examina, quibus me in iuris studio subieci, in forensium controuersiarum prodirem inauguralem arenam. Elegi hoc sine argumentum, quod non in legibus tantum Latii versatur; sed etiam in quotidiano curiarum Westphaliae nostrae usu. Ceterum, uti praecipuo mihi in studiis meis loco posui, quo meliorem me patriae redderem, dignum olim TUA, DOMINE, indulgentia: ita precibus meis a supremo NUMINE contendo, ut in virtutis & gloriae auitae studiis doctrinisq;, DOMINE CLEMENTISSIME, efflorescas atque gentis TVAE, in Germaniae comitibus primariae, illustrissima maiorum TVORVM nomina adaeques, aut superes,
DEO

DEO DVCE, gloriamque eorum multis numeris adaugeas. Inter comites Germaniae vniuersae, paucos reperimus, qui TVAM gentem, si uetustatem illius, si gloriam rerum gestarum, si foederum, maxime conubialium dignitatem, si alia plura cogitamus illustrium familiarum lumina, possit aequare. Numerauit maiores TVOS inter proceres primi ordinis in Germania aeuo iam Carolingorum Hachenbergius. Qua origine maiorem non habet Germanicum imperium. Deinde in TVA non solum gente uxores offendimus maximorum Europae principum: sed, qui callet TVAE domus historiam, illum fugere non potest, quod maiores TVI a sanguine oriundi sint comitum PALATINORVM & HOLLANDIAE principum potentissimorum, quorum memoriam in comitibus BENTHEIMENSIBVS, ceu posteris indubiis, superesse scimus etiam nunc. Et, si iuribus gentilitiis respondissent fortunae, haud dubie in nominibus titulisque

tulisque VESTRIS numeri essent plures longeque ampliores. Sed habent sua fatigantes dandumque est hoc aeterni numinis prouidentiae, in cuius rationibus euentisque est acquiescendum. Sunt tamen haec, quae excitare non solum possunt & acuerre virtutem TVAM excelsique ingenii TVI uim: sed iubent etiam spem habere certissimam, fieri posse, ut, quae olim tempora VESTRIS parum prospera fuerunt, in posterum sint æquiora & rependant, quae desideratis, cum inuidendis auctibus & incrementis. Haec uota nuncupat

Illustrissimo momini tuo

HALAE VENEDOR.
PRIDIE CALENDAR.
MENSIS OCTOBRI.
ANNO CIOIDCCCXIV.

obsequio cultuque

additissimus humillimusque cliens

IOAN. WILHELM. BLECHEN,
ALTENA WESTPHALVS

DISSERTATIO INAUGVRALIS,
DE
SVC CESSIONE LIBERORVM
EX MATRIMONIIS DIVERSIS,
zusammen gebrachtter Kinder,
ET VSV CVRIARVM WESTPHALIAE.

CAP. I.

de SVCCESIONIS
definitione atque diuisione.

§. I.

Vccessio est vel *personarum* vel *re-* ^{Successio}
rum. Hæc est, quando res succe- ^{1) rerum.}
dit in locum rei, uti dicere sole-
mus, quod in uniuersalibus pre-
tium succedat in locum rei, vel res
in locum pretii, *L. 22 ff. de heredit.*
petit. L. 70. in fine ibique BRVNEM.
num. 6. ff. de leg. 2., secus tamen ac in
singularibus, ubi pretium in locum

rei non succedere dicitur. STRYK. *in quest. feud. quest. 26.*
de feud. Impropr. vid. Barbosa locupl. l. 6. 14. cap. 97. ax. 6. 6.
argum. §. 6. Inst. de legat. Illa est, quando persona intrat
in locum & jus alterius, cap. 46. de R. J. in 6to, quæ ite- ^{2) persona-}
rum diuiditur in uniuersalem, & singularem & dicitur ^{rum.} ^{a) singularis,}
hæc, quando quis titulo singulari in locum & jus alte-
rius intrat, v. g. titulo emptionis, donationis, legati &c.
l. 5. ff. pro emptore. Quæ successio est & manet singularis,
licet uniuersitas, v. g. hereditas per eam transferatur.
Hinc non transfert onera personæ, l. 2. Cod. de heredit.
vendit. sed bene onera ipsi rei inhærentia, arg. princ. f. de
usufr. Quia non repræsentat successor ex tali titulo per-

A

sonam

qui non obli-
gatur ex facto
antecessoris.

sonam auctoris sui, quemadmodum in successione uni-
uersali fieri affolet. Ad hanc successione singularis
speciem etiam referri potest ea, quæ fit per electionem,
in casibus, ubi onera & commoda honori collato cohæ-
rentia in successorem deriuari dicuntur. Licet enim
successor hic in munere non teneatur soluere debita
prædecessoris sui, nisi ad id se obligauerit, illud tamen,
quod in officii utilitatem impensum & pro regiminis
necessitate atque incremento seu ad usum publicum
contractum, præstare tenetur PERETZ *ad titul. Cod. de
decur. n. 14. § 15. HAHN. ad Wesemb. de Constitut. Princip. n. 2.
verb. Princeps successori: uti & debita a prædecessore non
exacta exigere l. 3. ibique BRVNEM. n. 5. cod. de susceptor.*
Quemadmodum in aliis etiam commodum sentit. Et
in specie illud, quod principi legatum, eo ante diem
cedentem defuncto, successor ex ratione, quod magis
id dignitati, quam personæ relictum esse censeatur, de-
beri, docet *text. in l. 56. ibique BRVNEM. ff. de leg. 2. ubi
idem esse tradit n. 2. si priuato sub nomine dignitatis
quid legatum fit.*

§) uniuersalis
successio.

§ 2. Illa sc. *successio uniuersalis est*, quando quis suc-
cedit alteri titulo uniuersali, v. g. institutionis testamen-
tariæ vel ab intestato vel per arrogationem. Et de-
scribi potest, quod fit transitio in uniuersum jus alte-
rius, *l. n. ff. de diuers. tempor. præscript. ubi successor omnia
onera & commoda personæ defuncti inhærentia in se
transfert & illum ita repræsentat, atque si ille ipse esset,
in cuius locum successisset, v. g. defunctum ita hæres
repræsentat, ac si in ipso uiueret defunctus, ut non er-
rare mihi videar, si dicam heres est defunctus iuris fictione
idem operante, quod præstare solet veritas.*

§ 3. Iu-

§. 3. Iure Romano successio hæc uniuersalis non poterat quibuslibet modis fieri, sed publicis legibus certi & solennes modi erant constituti deferendæ & adimendæ hereditatis. Tales erant testamentaria dispositio & successio ab intestato, quos transgredi non licebat, *L. 88. ff. de pact. §. l. 27. ff. de R. J.* Hinc pactis de futura successione uiuentis regulariter non licebat disponere, ut pote quæ haberent votum captandæ & parandæ mortis, *l. 25. si maiores C. de transact. & liberi non essent pactio-* Quæ Germanico iure fit etiam per pacta, quod nefas apud Romanos. nibus a reuerentia & obsequiis parentibus debitis reuocandi, quod per eiusmodi pacta fieret, quibus liberi futuræ successioni renunciaissent. Quapropter compilatores juris Romani pacta hæc contra bonos mores adeoque illicita esse arbitrati sunt, *l. 61. stipulatio ff. de V. O.* Sed quia votum illud non ex pacto ipso proficisci solet, sed per accidens & ex hominum maleuolentia, nostris moribus a iure hoc Romano recessum & usu atque consuetudine, reipublicæ cœua, receptum est, ut pactis quoque hereditas detur & acquiratur. Quæ successio extraordinaria & anomola dicitur & tertium genus heredum constituit, qui *conventionales* vocantur, *COTHM. vol. 4. resp. 44. num. 37. & seqq. STRVV. Syntagm. Iur. Civ. exercit. 38. th. 47. ibique MVLLER. in not. STRYK. de Cautel. Contract. sect. 3. c. 8. §. 26. in ration. decid. & in resp. ad rat. dubit. 3. ibique exitat HAHN. ad Wesema. de heredit. petit. n. 3. & dissert. de iure rerum concl. 26. VINN. de pact. cap. 19. n. 3. GROENEWEG. de legib. abrog. ad tit. Cod. de pact. num. 3. & 4. MVSVCL. de success. anomal. membr. 1. class. 1. conclus. 3. n. 38.* Atque hæc pacta siue acquisitiua siue renunciatiua siue conseruatiua & dispositiua sint, moribus Germaniæ a multis sæculis inualuisse, adeo certum esse tradunt, vt

ei, qui contra hæc scholastice disputat, ignoscendum & condolendum potius esse velint, quam quæ quotidiana sunt, non didicerit, & ius fori, in quo versatur, ignoret STRYK. *de success. ab intest. diss. 8. cap. 12. §. 30. post COTHM. ibidem citatum. item d. diss. 8. cap. 1. §. 5.* ubi dicit, pacta hæc successoria de viuentium hæreditate Germanos ante jus Romanum, in Germaniæ tribunalibus introductum celebrasse, eaque etiam post illa tempora vim suam retinuisse atque hodie non obstante iuris Romani dispositione frequentari, iisque hæreditates quotidie deferri. *vid. quoque idem in usu modern. pandect. cit. de pact. §. 13. & seqq.* Sed satis de *synonomia definitione, & diuisione successione*.

CAP. II.

de LIBERORVM

definitione ac diuisione.

§. I.

*Liberorum
adpellatio sensus
laxioris*

Liberorum nomine continentur non tantum filii & filia, sed etiam nepotes, neptes & consequenter reliqui descendentes *l. 220. ff. de V. S. §. ult. Inst. quib. testam. tutor. etiam Posthumi l. 5. ff. de oper. l. 16. l. 1. §. fin. ff. de leg. prest.* Qui omnes aut legitimi & naturales simul sunt, aut legitimi tantum aut naturales tantum aut denique legitimi. *Legitimi & naturales dicuntur, qui ex justis nuptiis procreantur. princ. J. de patr. potest. & sunt vel in patria potestate constituti vel emancipati.* Cui emancipationi hodie comparari solet multis in locis recepta *liberorum separatio, die absfonderung oder absfinderung der Kinder,* quando liberi, certa bonorum parte

*Diuisio I.
a) legitimi &
naturales*

*Loco emancipatorum
die Absfonderung.*

te constituta, ab ulteriori successione parentum excluduntur, SRTYK. in usu modern. pand. tit. de adopt. §. 25. legitimi tantum sunt adoptiui, quos non natura immediateliberos facit, sed lex, quæ naturam imitatur, l. 1. §. 1. & l. 43. ff. de adopt. l. 23. ff. de lib. & posth. hered. instit. iique iterum duplicis generis adoptiui in specie ita dicti & arrogati, l. 1. §. 101. ff. & inst. de adop. iisque hodie non omnino dissimiles liberi per parificationem seu unionem prolium assumpti, quam modernis moribus in locum adoptionis successisse asserunt, GAIL. lib. 2. observ. 125. WEHNERI observ. practic. voc. Einkindschaft. Quamquam adoptionum iura in toto ab usu non recessisse testetur STRYK. in usu mod. pandect. tit. de adopt. §. 1. & seqq. Et licet per liberos naturales, quotiescunque adoptiui in specie opponuntur, intelligantur illi, qui ex iusto matrimonio sunt nati, princ. Inst. ibique HOPP. in Comm. inst. de adopt. alio tamen in sensu naturales legitimis in genere oppositi dicuntur illi, qui ex concubina nati, & in genere etiam spurii atque omnes, qui ex legitimo matrimonio nati non sunt. MEYER. in Colleg. Arg. lib. 25. tit. 7. th. 7. BRVNEM. ad l. 23. ff. de stat. hom. STRVV. Syntagm. iur. ciu. exercit. 3. th. 47. Denique legitimi dicuntur, quando liberi hi naturales fiunt legitimi vel per subsequens matrimonium vel per rescriptum principis vel per oblationem curiæ, qui tamen ultimus modus in republica nostra non obtinet, STRVV. d. loc. th. 46. & seqq.

§. 2. Porro liberi naturales & legitimi sunt vel ex eodem matrimonio nati seu fratres & sorores ex utroque parente coniuncti coniunctæ, quos vulgo germanos Brüder und Geschwister von voller gebührt oder

b) legitimum.

Loco adoptionis die Einkindschaft.

c) naturales tantum.

d) legitimati.

DIVISIO II.
liberi ex matrimonio eodem von voller gebürt Geschwister

2) ex diuersis
matrimoniiis
halb-geschwi-
ster.
Præpositio
argumenti.

der beyden banden appellant: aut sunt nati ex diuersis
matrimoniiis seu non utrimque coniuncti, sed vel per
unum duntaxat parentem scilicet vel per patrem, qui
confanguinei, vel per matrem, qui uterini vocantur:
vulgo Halb-Brüder, Halb-Schwester, Stieff-Brüder,
Stieff-Geschwister BESOLD. in thes. practic. voc. geschwi-
strigte. De quorum liberorum ex diuersis matrimoniiis
procreatorum successione ipsa iam videndum. Hæc enim,
vt supra iam modo attigimus, defertur vel mediate
per factum hominis ejusdemque dispositionem, ex con-
uentione aut testamento seu vltima voluntate depen-
dentem vel immediate a lege, quae proinde legitima
in specie dicitur. Ita tamen ut, deficiente successione
testamentaria seu pactis, non inde statim sequatur, quod
præcise ad ordinem successionis legibus *ciuilibus* præ-
scriptam sit recurrendum, sed, uti in aliarum causarum
decisionibus usu venit, primum ad *consuetudinem seu*
statuta loci, post ad constitutiones *provinciae* & demum
ad iura imperii respici debeat, licet interim consuetu-
dinaria illa vel statutaria successio ad legitimam quo-
que pertinere dicatur, STRYK. de success. ab intest. diff. 1.
cap. 1. §. 19.

CAP. III.

de successione liberorum uniuersim.

§. I.

Liberorum
successio na-
turalis.

In genere autem de liberis sciendum, quod ii ex na-
turali ratione quasi ex lege quadam tacita succedant,
MULLER ad Struv. Synt. iur. civ. exerc. 32. th. 25. lit. A. seu
quod illos naturæ simul & parentum commune vorum
ad

ad successionem vocare dicatur, ut habet textus in l. 7. in fin. ff. si tab. testam. null. ext. ipso etiam S. Apostolo in epistola ad Rom. 8. v. 7. ita concludente, si filius est, ergo & heres, ita tamen, ut licet hi plane etiam in vita parentum rerum paternarum quodammodo domini existimentur §. 2. l. de heredit. qualit. & differentia, non tamen exinde libera parentibus super rebus suis disponendi & testandi facultas adempta sit, dummodo liberis legitima ab intestato debita relinquatur. Circa quam ingens doctorum conflictus est; an ea statuto vel consuetudine prorsus tolli aut saltem animi possit? quo de videri possunt, GAIL. lib. 2. obs. 122. FACHINEVS lib. 4. controu. iur. cap. 32 HARPR. ad §. ult. l. de inoffic. testam. n. 36. & seqq. Vbi multos auctores in utramque partem citat Et licet propter naturalem causam illa debeatur, non tamen idcirco eam iuris naturalis esse, sed ciuiliis, ideoque non solum mutari & minui; sed & alio iure ciuili tolli & funditus eradicari posse, verius puto cum BEREZIO ad tit. Cod. de inoff. testam. num. fin. ZOESIO ad dict. tit. ff. n. 109. & alijs ad Cod. eod. tit. quest. 13. ab HARPRECHTO dicto loc. citatis. Qua scilicet est legitima, non qua vitæ subsidia aut alimenta necessaria continet, siquidem hoc casu obligatio naturalis subest, quæ est immutabilis, STRYK. de success. ab intest. dissert. 1 cap. 1 §. 13. Dn. PRAES. in Trebelliana exule c. 4. §. 5. ubi etiam varios tam exterorum, quam propinquorum mores allegat.

§. 2. Quemadmodum autem hæredis institutio est *Heredis institutiones sunt multiples.* vel prima vel secunda, siue secundi gradus, quæ in specie dicitur substitutio LAVTERBACH tit. ff. de vulgar. & pupill. subst. in princ. & est vel directa vel obliqua. Directa iterum vel vulgaris vel pupillaris vel exemplaris siue qua-

est tamen post-
iuri iuris co-
rundem legi-
sima.

si pupillaris, vel *militaris*, de quibus videri possunt Dd. ad dict. iii. ff. de cod. & substit. ita de quaestionibus, quæ circa subiectam nostram materiam in una vel alia specie exsurgunt, primo loco agendum erit.

CAP. IV.

de successione fratrum
unilateralium sigillatim.

§. I.

Fratribus institutis num intelligantur germani exclusi consanguineis & uterinis?

Atque ita licet *consanguinei & uterini* veri quoque & proprie dicti sint fratres, negari tamen non potest, quin in casu, ubi quis fratres suos simpliciter hæredes instituit, vel in partem bonorum vocavit, regulariter &, nisi aliunde de alia mente constet, tantum *germani* instituti esse intelligantur, RICK. de union. prol. cap. 7. num. 33. & quod proximioribus ex latere vocatis fratres utrimque coniuncti consanguineos & uterinos excludant, RICHTER de success. ab intest. sect. 3. membr. 1. num. 3. post multos ibidem citatos, siquidem testator voluntatem suam secundum ius commune conformasse censetur & paritas gradus non semper paritatem succedendi inducit, sed paritas iuris & vinculi naturalis, quæ radix est successionum, RICH. dict. loc. n. seqq. 35. in fratribus autem *germanis* duplex vinculum est, quod potius debet esse eo, qui unico tantum iure gaudet, §. 2. I. de adopt. leg. pen. v. si vero pater naturalis Cod. eod. leg. 89. de leg. 3. RICHTER dict. loc. Cui accedit, quod testator magis germanos, quam ex uno tantum latere iunctos fratres dilexisse præsumatur, unde etiam legatum fratris suis simpliciter relictum, tantum *germanis* relictum censetur, secundum Paul de CASTRO in leg. fin. n. 6. Cod. de V. S. & Di.

& Didac. Roderic. ALVARAD. tract. de coniectur. ment. defunct.
lib. 1. n. 29. MOENOC. vol. 2. conf. 198. num. 15.

§. 2. An vero & quando frater uirique coniunctus ^{Qui & quando}
in casu substitutionis fratrem consanguineum excludat, non ^{frater germa-}
usque adeo expeditum est. Circa quam quaestionem ^{nus excludat}
diuersi casus distinguendi sunt. Primus est, quando ^{consanguineos}
pater ex primo & secundo matrimonio filios habens ^{& ut rinos?}
illos heredes instituit, & illos sibi inuicem ^{exemplum pri-}
substituit, quo in casu dubitandum non est, quin haeredi ^{mum, si insti-}
deficienti fratres eius, tam consanguinei quam germa- ^{tuerit pater.}
ni, substituti esse videantur, ideoque omnes aequaliter
admitti debeant. Ideo, quod affectio testatoris, cui per
vulgarem substitutionem succeditur, eadem est tam er-
ga primæ quam secundæ uxoris filios ex quo aequè ei
filii sunt & ab intestato quoque deficientis portionem
omnes accepturi fuissent MENOCH. lib. 4. pres. 75. n. 2 & 3.
Vbi tamen n. 1. id limitat, quando pater in ipsa institu-
tione expressim re & verbis instituit duos ex prima
uxore & alios duos ex secundo, ut si dixit, Caium &
Sempronium filios meos ex Meuia uxore mea prima
in una dimidia, & Titium atque Brotum ex Flauia se-
cunda uxore mea filios in altera dimidia haeredes insti-
tuo, quos inuicem substituo, ita, ut hoc casu deceden-
te uno ex his, alter coniunctus re & verbis præferri
debeat, per text. in leg. 41. §. 4. ff. de vulg. & pupill. substit. &
in leg. un. §. 10. Cod. de caduc. toll. vid. etiam idem MENOCH.
dist. conf. 198. num. 17. ubi & hanc rationem addit, ut, quos
testator in ipsa institutione prædilexit, etiam in ipsa
substitutione prædilexisse dicatur.

§. 3. Secundus casus est, quando pater filium suum ^{Exemplum se-}
haeredem instituit & eidem vulgariter fratres suos sub- ^{cundum, si pa-}
stituit, ^{ter substituerit}
^{vulgariter?}

B

stituit,

stituit, reliquit autem fratres tam germanos, quam consanguineos. Quo in casu testatorem fratres germanos intellexisse eosque consanguineis præferri voluisse, censendum est, tum ob fraternæ affectionis gradum, qui, ut *ibef. præced.* dictum, erga germanos, maiori esse præsumitur, quam consanguineos, tum ob legitimæ successions ordinem, cui testator se conformare, voluisse præsumitur, *arg. leg. 57. §. 1. ff. ad Senat. Trebell. leg. fin. Cod. de verb. & rer. signif.* MENOCH. *dict. lib. 4. præf. 75. n. 21.* qui hanc sententiam etiam in terminis post *Iasonem, Socinum, Decium* & alios ibidem citatos, probat & defendit *lib. 2. Conf. 187. n. 4. & Conf. 198. num. 15.* Eandem tamen limitationem *dict. præf. 75. n. 22.* in casu, ubi testator filio suo fratres suos substituit & unum tantum germanum ac alios ab uno latere iunctos reliquit. Siquidem tunc iam dicta coniectura alia fortiori præsumptione & ratione excluditur, atque ut pluralis numerus a testatore prolatus verificetur, intelligi debent vocati esse fratres etiam uno tantum latere iuncti.

Tertium exemplum, si pater substituerit pupillariter.

§. 4. Tertius casus est, quando *fratres germani* & consanguinei a patre suo inuicem *pupillariter substituti* sunt, ubi quæritur, an ei, qui hæres existit & intra pubertatis annos decessit, omnes tam fratres germani, quam consanguinei substituti esse videantur; an vero germani consanguineos hic excludant? Et licet hic succedatur non *substituenti*, sed *heredi pupillo* & causa testati in dubio reguletur a causa intestati, in causa uero hac intestati utrimque coniunctus consanguineum excludat, ideoque multi tantum germanos, exclusis consanguineis, admittendos esse putent, quos allegat MENOCH. *vol. 2. conf. 198. n. 4.* plurimi tamen alii contrarium appro-

approbarunt omnes scilicet defuncti pupilli fratres tam consanguineos, quam ex hac pupillari substitutione admittendos esse. Hac potissimum ratione moti, quod in pupillari substitutione interpretanda non pupilli, sed testatoris substituētis voluntas & affectio sit inspicienda, quæ hic erga filios suos, licet ex diuerso matrimonio procreatos, eadem & æqualis fuisse præsumitur, ideoque etiam æqualiter uocasse censetur &, quod hic pupillo quidem succedatur, verum non ex ipsius uoluntate, quam habere non præsumitur §. 1. *Inst. quib. non est permiff. facere testam. sed secundum patris ordinationem*, utpote cui lex hoc permisit, ut filio suo impuberi testamentum facere possit, ita, ut tota hæc pupillaris substitutio dependeat ex uoluntate patris substituētis, quæ ex eius affectione in dubio maxime colligitur, *arg. leg. si seruus plurimum §. ult. ff. de leg. 1. l. cum arg. ff. de cond. & demonstrat. leg. cum accuratissimi Cod. de fideicommiss. leg. generaliter §. cum autem de instit. & subst. MANTICA de Coniect. ult. uol. lib. 5. tit. 13. n. 1. & n. 3. ubi hanc sententiam dicit esse communem*, MENOCH. *supra cit. conf. 198 n. 3. & conf. 187. n. 41. in lib. 4. præf. 75 n. 12. & seqq. ubi hanc magis receptam & æquitati consentaneam esse scribit. eandem tamen num. 14. etiam limitat, ut locum non habeat, quando fratres germani & uerbis expressim a testatore coniuncti fuerint, uti de uulgaribus etiam supra dictum.*

§. 5. Quartus casus est, quando v. g. pater tres filios ex primo & ex secundo quoque tres liberos habens, illos omnes hæredes instituit, addito fideicommissio, ut, si unus vel alter sine liberis decederet, ipse partem suam reliquis fratribus suis restitueret. Quod in casu fi-

Quartum exemplum si pater fidei committat,

deicommisso aperto & uno ex priori matrimonio mortuo non tantum fratres eius *germani*: sed cum illis simul etiam defuncti fratris *consanguinei* ex secundo matrimonio geniti ad fideicommissum vocati censentur. Ex ratione, quod hoc in casu ad mentem uel uoluntatem testatoris recurrendum sit *l. 17. §. 4. ff. ad SConsul. Trebellian. l. 1. cod. de condict. insit.* Quae colligitur ex eius affectione, ut dictum thesi praecedenti. Haec autem erga omnes fratres illos tanquam testatoris filios eadem fuisse praesumatur, seu hanc sententiam ueriores ac receptiorem & secundum illam etiam iudicatum esse, testatur PEREGRINVS *de fideicommiss. artic. 20. n. 12. §. seqq.* Cum quo sentit etiam MANTICA *de coniectur. ultimar. nolum. lib. 8. tit. 13. circa finem.* ubi etiam de communi testatur atque PVSARIVS *de substitutionibus quaest. 79.*

Exemplum
quintum si
pater substituere
per fideicommissum
familiae.

§. 6. Quintus casus est, quando testator habens fratres utrimque coniunctos & consanguineos reliquit bona *fideicommissio* supposita pro conseruatione *agnationis & familiae*, non nominata persona ipsorum fratrum suorum, sed solum dixit, ut, decedente filio haerede instituto sine filiis, bona subiacere debeant perpetuo fideicommissio pro conseruatione agnationis & familiae. Et quamuis tali in casu fratrem consanguineum in fideicommissis hisce familiarium cum utrimque coniuncto admittendum esse tradunt MENOCH. *diā lib. 4. praef. 75. n. 23.* MANTICA *d. tit. 13. n. 4. §. seqq.* PEREGRIN. *de fidei commiss. art. 20. n. 12. §. seqq.* eo quod & in *seudo duplicitas uinculi non attendatur* & in conseruanda familia eadem militer ratio in consanguineis, quae in utrimque coniunctis. His tamen non obstantibus, contrariam sententiam ueriores esse puto, quam tuentur GAIL. *lib. 2. obf.*

151. n. 3. CHRISTIN. vol. 1. decis. Belgic. 195. n. 2. Tiber. DECI-
AN. vol. 1. conf. 16. n. 19. KNIPSCHILD. de fideicommiss. fam-
mil. nob. cap. 9. num. 40. & seqq. & alii ab bis citari propter
expressam iuris regulam utrimque coniunctos consan-
guineis praeferentem in aurb. iuque cod. commun. de suc-
cess. & in aurb. defuncto cod. ad Sen. Tertull. iem in aurb.
cessante & aurb. post fratres cod. de leg. haered. Quae licet
in feudis, in quibus aliud specialiter contra iuris ciuilis
dispositionem constitutum est, non obseruetur, in fidei-
commissis tamen tenaciter seruanda. Vtpote in quibus
non iuxta ius feudale, sed ciuile successio fit. Vt ideo ex
allegata rationis identitate argumentari non liceat, ubi
aliud de iure expresse est constitutum, Nou. 82. cap. 4.
de causis quae X. de offic. deleg. cap. fin. X. de transact. leg. 1. §. 1.
ff. ad Senat. Turpill. KNIPSCHILD. dict. loc. num. 43. Fratri-
bus autem utrimque coniunctis non existentibus, con-
sanguineos ad haec fideicommissa admittendos, hosque
foeminas excludere, dubium non habet. Cum agnati
sint & familiam conseruent KNIPSCHILD. dict. loc. n. 43.

§. 7. Idem etiam in alio fideicommissio fraterno
uerius esse censendum est, quando v. g. testator, & ger-
manos & consanguineos habens fratres, filium suum
unicum haerem scribit, simulque iubet, ut, illo sine
liberis mortuo, haereditas fratribus suis restituarur.
Quamuis enim hoc in casu haeredi defuncto omnes
eius patruui simul ab intestato succederent; attamen
cum in fideicommissio non grauato, sed testatori succe-
datur, subintrando scilicet in locum grauati argum.
l. 41. §. 3. ff. vulger. & pupill. subst. l. 67. §. 1. ff. de legat. 1.
FIVSARIUS de subst. question. 274. & hic quoque ad vo-
luntatem & affectionem testatoris fideicommittentis re-

Exemplum
sexrum, si fra-
tres instituae
frater.

in de enclipe
pall. a. quales
circumloc. in
inter. null
sunt

spiciendum sit, qui utique fratres suos utrinque coniunctos magis amasse praesumitur, PEREGRINVS *dict. tract. artic. 20. n. 19.* FVSARIVS *de substit. quest. 79. n. 31. § 37.* Idem existente hac conditione fideicommissum fratribus tantum germanis restituendum esse, iam dicti Ddres recte statuunt. Id quod tamen limitatur 1) si in fideicommissio particula uniuersalis sit addita & haeres omnibus fratribus testatoris haereditatem restituere rogatus fuerit; tunc enim ui particulae uniuersalis etiam consanguinei uocati censentur, PEREGRIN. *de fideicommiss. art. 20. num. 21.* FVSAR. *de substit. quest. 79. num. 43.* 2do) limitatur, si unus tantum extaret frater utrinque coniunctus & testator plurali numero usus, fratribus fideicommissum reliquerit, siquidem & hoc in casu consanguinei admittuntur, *l. fin. ff. ad Sconsultum Trebell.* PEREGR. *dict. artic. 20. n. 20.* FVSAR. *dict. quest. 79. n. 40.* Sicuti in casu contrario, si testator ad fideicommissum fratrem in numero singulari uocauerit, plures uero reliquerit fratres, utrinque coniunctos, omnes illi uocati censentur, *argum. l. 17. §. 1. ff. de legat. 1. l. 16. §. 1. de testament. tutel.* CRAVETTA *Conf. 101. n. 4.* FVSAR. *dict. tract. quest. 349. n. 3.*

Quid in successione ab intestato, si liberi ex diuerso sint matrimonio?

§. 8. Cessante autem prima & secunda haereditas institutione & ubi pactis nihil conuentum reperitur, succedit legitima successio, quae describitur, quod sit ius acquirendi haereditatem a lege, citra dispositionem hominis delatam, STRYK. *de success. ab intestat. diss. 1. cap. 1. §. 61.* Vbi quoad primum ordinem successiois, scilicet descendendum de liberis ex diuersis matrimoniiis procreatis, de iure ciuili expeditum est, quod illi si ab uno patre progeniti sint, in paternis aequaliter, in maternis uero

uero quilibet matri suae succedat, *leg. 4. cod. de secund. nupt.* si ab una matre, in maternis aequaliter, in paternis autem quilibet patri suo succedat, *l. 4 § 5. cod. dict. tit.* RICHTER. *de success. ab intest. sect. 1. membr. 1. num. 17.* Nisi unio prolium facta fuerit, quae legitimis requisitis concurrentibus, etiam de iure communi ad exemplum adoptionis uel arrogationis subsistit GAIL. 2. *obseru. 125. n. 6.* & hoc operatur, ut bona utriusque matrimonii parentum uel etiam liberorum (quae scil. a suis habent, uel expectant parentibus) communicentur & quasi uniantur. hoc est, quoad parentum successionem utriusque matrimonii liberi aequaliter uocentur ac tantis per omnes liberorum loco habeantur, RICK. *de union. prol. cap. 7. n. 1.* Id quod ampliatur, 1) ut licet altera pars nullos habeat liberos, neque ex matrimonio subsequuto ullos suscipiat, tamen unio firma maneat & liberi prioris matrimonii ei succedant ab intestato, cui per unionem liberi facti sunt, MARPURGENSES *vol. 1. conf. 8. per totum.* MVSCVLVS *de success. Conuent. membr. 3. n. 124. § seqq.* MEYER. *in Colleg. Iur. Argent. ad tit. ff. de adop. n. 69. ubi sententiam hanc communionem esse dicit: a qua dissentit* BOCER. *class. 1 disp. 12. ib. 16.* 2do) ampliatur, ut, sicuti illa secundum ueriores & communiores hanc sententiam nullis liberis existentibus non rescinditur, ita nec si plures nati fuerint, ut deinde liberi unius matrimonii enormiter laesi uideantur, nec beneficium *l. 2. cod. de rescind. uend.* nec restitutio in integrum locum habeat, MVSCVL. *dict. membr. 3. num. 143. § seqq.* KLOCK. *vol. 3. conf. 160. num. 43. § seqq.* Cum haec laesio tempore contractus non apparens, sed ex postfacto contingens ob incertitudinem euentus attendenda non sit, nisi dolus interueniat.

Et tamen in unione prolium.

niat. STRYK. *de success. ab intest. diff. 8. cap. 6. §. 32.* ibique alleg. RICK. *dict. tract. cap. 10. n. 6. & seqq.* 3tio) ampliatur, quod, licet pactum hoc unionis prolium testandi facultatem quoad proprios naturales liberos suos, itemque de bonis in unionem non deductis etiam quoad liberos unitos non adimat, non tamen ipsa unio ultima uoluntate reuocari, neque etiam de bonis in unionem deductis, quoad liberos alterius matrimonii per unionem ascitos, testamentum condi & ius, per pactum illud quæsitum, liberis auferri possit, per ea quæ tradit STRYK. *dict. cap. 6 §. 29. 4to*) ampliatur, quoad etiam in casu ubi e. g. Titius, prima uxore sua mortua, superinducit filiis ex illa susceptis nouercam cumque ea in tractatu sponsaliorum in debita forma liberos ex priori matrimonio natos & sequenti nascendos unit, post existentibus & relictis ex utroque matrimonio liberis in fata concedit, uidua uero, dono continentiae non prædita, alium maritum ducit & cum eo liberos gignit, pactum hoc irreuocabile atque firmum sit & maneat, liberi autem superuenientes in partem bonorum matronorum saltem uirilem pacto quasi tacite quoad eorum personas eatenus repetito, uocari debeant, uid. RICK. *dict. tract. cap. 7. num. 164.*

Num querela
in officiosi de-
zur fratribus
unilateralibus?

§. 9. Illud etiam circa causam testati notari meretur, quod querela in officiosi testamenti, quæ confanguineis & germanis, fratre præterito siue exheredato, & turpi persona instituta competit, fratribus uterinis non derur, ideoque hic linea paterna maternæ præponderet, l. 27. ibique BRVNNEMAN. & Doctores *cod. de in offic. testam.* illudque nec nouo iure mutatum sit. Quanquam enim nouo hoc iure uterini cum confanguineis admittantur

tantur *Nou. us. cap. 3.* argumentum tamen a legitima successione ad hanc querelam affirmatiue non procedit, argum *l. 1. ff. de inoffic. testam. §. 1. Inst. eod.* Quod autem noua lege specialiter mutatum non est, illud ueterum legum regulis relictum censeretur *l. 32. §. fin. Cod. de appellationib.* Et licet in *dict. leg. 27.* consanguineorum fiat mentio, non tamen existimandum est, quod germani id circo ab hac querela exclusi sint, utpote, qui consanguinei etiam sunt & consanguineorum nomine veniunt, *Nou. 84. c. 81.* Sed quod in contrarium fratres germani illis præferantur & *hiscæ* existentibus, *illis*, consanguineis scilicet, hæc actio non competat. Siquidem germanos a legitima fratrum successione consanguineos tantum excludere, manifestum ex *Nou. us.* Quicumq; autem aliquem a legitima successione, ille eundem quoq; ab hac querela excludit, argum *l. 16. §. 1. & l. 14. ff. de inoff. test.* Nisi germanus querelæ illi renunciauerit, tunc enim consanguineus admittendus erit, siquidem successorium edictum inter personas diuersi ordinis locum habet, STRVV. *Syntagm. iur. Ciuil. exerc. 10. th. 19* ZOESIVS *ad tit. ff. de inoff. testam. n. 64.* BACHOV. *ad Treutler. vol. 1. disp. 13. th. 5. lit. C. & D. per leg. 5. & leg. penult. princip. ff. de inoff. testam.*

§. 10. Illud autem, quod, unione hac non inita, in libris diuersorum matrimoniorum circa successionem iuris esse *thes. præced.* dictum est, eo extenditur a Dd. quod quilibet præferatur in bonis quaesitis patri ex matre sua & e contra. Ita ut e. g. ad bona materna omnia, quæ quocunque modo ex bonis matris ad maritum peruenerunt, referri eorumque separatio a liberis diuersorum matrimoniorum indulgeri debeat, afferendo; liberos prioris matrimonii lucra nuptialia ma-

Num in successione respiciantur bona, cuiusque parenti quaesita?

C

tris

tris suæ præcipua capere, liberos uero posterioris matrimonii etiam suæ matris lucra vel quæ vigore statuti a matre ad patrem peruenere, CHRISTIN. vol. 4. dec. Belgic. 62. num. 3. BRVNEM. ad l. 4. cod. de sec. nupt. n. 3. Adeo, ut hæc ipsa lucra capiant liberi, etiam si patris sui hæredes non sint, RITTERHVS. ad Nou. part. 7. cap. 4. n. 9. BARRII de success. lib. 16. tit. 1. n. 14. Quæ tamen extensio paulo liberalior, ideoque distinguentium opinio iuri & rationi magis conueniens uidetur: an scilicet bona iure usus fructus a priori coniuge ad patrem peruenierint, an uero pleno iure superstiti quaesita sint, ita, ut isto casu redeant ad liberos prioris matrimonii, illique bona ista capere possint, etiam si patris hæreditate se abstineant, hoc autem casu liberi diuersorum matrimoniorum æqualiter succedant, uti pluribus demonstrat & exemplo lucri statuarii declarat STRYK. de success. ab intest. diff. 1. cap. 2. §. 7. 8. & 9. Vbi præterea etiam bene notandum, quod sicuti uxor binuba teneatur liberis prioris matrimonii reseruare lucra nuptialia a primo marito quaesita, ita secundi matrimonii liberis a secundo marito sibi donata vel relicta reseruare teneatur, siue ad tertias nuptias se contulerit siue non, BRVNEMAN. ad leg. 4. Cod. de secund. nupt. num. 1. §. 2.

Non hic locus
etiam liberis
matrimonii
putatiui, cese-
ra?

§ II. Et hæc, quæ de successione liberorum dicta sunt, extenduntur primo siue nati illi sint ex uero siue putatiuo matrimonio, RICHTER de succ. ab intest. sect. 1. membr. 1. n. 4. Vbi ex Schurero de hæreditatibus, quæ ab intestato deferuntur, duo præiudicia adfert. 2do) siue sint masculi siue foeminae, utpote differentia in successione bonorum allodialium hodie sublata per Nouell. 118. cap. 1. in fin. 3tio) siue sint sui siue emancipati,
leg.

leg. fin. Cod. de legitim. heredib. dict. Nov. 118. cap. 1. cum & illa differentia patriæ potestatis & emancipationis hodie sublata sit, & liberi parentibus iure sanguinis succedant, RICHTER dict. loc. num. 7. 4to) siue sint iam nati siue posthumi, licet hi ex utero sint exfecti l. 12. princ. ff. de liber. & posthum. aut statim in manibus obstetricis exspirarint, modo motus, anhelitus, aut alii vitæ indices in iis deprehensi, l. 3. ibique BRUNNEMANN Cod. de posthum. heredib. instituend. CARPZOV. part. 3. Const. 17. definit. 18. 5to) siue sint præsentis siue absentes & ab hostibus reuersi, l. 1. §. 7. ff. de suis & legitim. heredib. 6to) siue ab initio legitime nati siue ex post legitimi sint. Id quod in legitimatis per subsequens matrimonium dubium non habet, l. 10. cod. de natural. liber. Nov. 12. cap. 4. Nov. 89. cap. 8. In legitimatis autem per rescriptum principis tum demum procedit, quando liberi iusti ante hanc legitimatorem non extiterunt, aut si adfuerint, pariter in libello illorum mentionem fecerit, & deinde legitimatio ex plenitudine potestatis atque cum clausula non obstante a principe facta fuerit, STRYK de success. ab intest. diff. 1. cap. 2. §. 1. 72. & 74. Siue 7imo) naturales & legitimi siue legitimi tantum seu adoptiui fuerint, utpote qui cum liberis ex iusto matrimonio natis durante adoptione ab intestato patri adoptiuo in alodialibus, non autem matri succedunt, l. 5. Cod. de suis & legitim. hered. l. pen. §. 1. vers. sed siquidem Cod. de adopt. illibato interim manente iure succedendi patri naturali, licet ab ascendente adoptio facta fuerit, uti contra BACHOV. ad Treutler. vol. 2. disp. 16. th. 2. lit. 1. in fine sentiunt STRVV. dict. exercit. 38. th. 21. STRYK. dict. diff. 1. cap. 2. §. 39. aliique ab his citati. Plura de successione adoptiuorum

vid. apud SCHNEIDEW. in comment. ad tit. Inst. de haered. quae ab intest. defer. de successione filiorum adoptiuorum seu legitimorum tantum. Vbi etiam in sequentibus de differentia liberorum naturalium tantum & spuriorum seu vulgo quæditorum atque ex damnato coitu procreatorum agit. Et licet de civili per tradita ibidem diuersitas sit inter eos, qui nati sunt ex concubina, quam scilicet quis unicam indubitato affectu domi loco uxoris habuit, qui & bastarti appellantur & eos qui spurii seu vulgo quæsiiti appellantur. Hodie tamen abrogato concubinato per reformationem politicam imperii de anno 1548. tit. von leichtfertiger Beywohnung, spurii & naturales promiscue sumuntur & indigitantur illi, qui suscepti extra nuptias ex coitu cum soluta, quæ ob libidinem corporis sui copiam non omnibus nec palam vel publice facit RICHT. de success. ab intest. sect. 1. membr. 3. n. 5. ibique citat. FORSTER de success. lib 6. cap. 46. num. 9. STRVV. dict. Exerc. 38. th. 23. & exerc. 30. in fin. MVLLER ad Struv. dict. exer. 38. th. 22. in fine. Hi vero liberi patri aliisque agnatis non succedunt, nisi pater naturales & legitimos simul nullos habuerit, quo in casu sextantem hoc est duas unicas ex hæreditate patris saltem, non etiam aui vel proa, vi viriliter cum matre diuidendas consequuntur, Aiben. licet Cod. de natural. liber. Matri autem & aliis per maternam lineam coniunctis una cum liberis legitimis succedunt, RICHT. dict. loc. n. 6. 7. 8. & 9. nisi mater illustris fuerit & liberos legitimos habeat, leg. pen. ibique BRVNEM. Cod. ad SConsult. Orpbis. Id quod tamen ad nobiles extendendum non est, per tradita MEVII part. 2. decis. 83. BRVNEM. ad leg. 4. ff. unde cognati num. 3. ESBACH ad Carpzou. part. 3. const. 14. desin. 12. n. 1.

CAP.

CAP. V.

De exclusione liberorum

a successione.

§. 1.

Excluduntur vero a successione liberi per expressam bonorum separationem durch absonderung. Maxime si parens, ad secunda vota transiens, partem bonorum liberis assignauerit, ita, ut hoc casu penitus a familia separentur & ne quidem legitimam debeat, MEVIUS ad *Ius Lubec. tit. 1. artic. 8. num. 13. 14. & 15.* sed quod iuris effectum hi liberi instar iuste exhaereditatorum habeantur, LYNCKER in *Analectis ad Struuium tit. de liber. & posthum. th. 26.*

Exclusio liberorum separatione, durch Absonderung.

§. 2. Atque huc etiam spectat, quando, alterutro coniugum mortuo, pars superstes ad secunda vota transiens statuto aut consuetudine eo redigitur, ut, propriis suis & defuncti adeoque omnibus bonis in unam massam coactis, deinde liberis semissem concedere teneatur. Licet enim, vi communionis bonorum, per edictum serenissimi principis & electoris Brandenburgici, FRIDERICI WILHELMI gloriosissimae memoriae, in Ducatu CLIVIAE & Comitatu MARCANO, omnia bona, tempore primi matrimonii, pro dimidia parte ad demortuum parentem pertinuisse dicas, & idecirco statuendum esse videatur, quod semis, quam liberi accipiunt, sit haereditas & patrimonium defuncti tantum, non etiam legitima ex bonis superstitis simul acquisita; utpote in vita eius neque debita neque delata, ideoque praeterea & ad huius successione post mortem admitti adhuc debeant, veluti hac potissimum ratione motus respondit GOEDDAEVS

2) divisione, ubi communicatio bonorum durch abtheilung De qua Brandenburgici electoris edictum in Westphaliae prouinciis 1686. Num portio illa unius, an utriusque parentis sit legitima? Rationes negantes.

Rationes adfir-
mantes.

& cum eo facultas iuridica *Marpurgens. vol. 1. conf. 26.* non his tamen, sed iurisconsultis *Gieffensibus* (qui, referente *CRVSIO ad ius statutarium Mindense lib. 2. tit. 16.* contra *Marpurgenses* hoc in passu deciderunt) assentiendum esse, iudicarunt nobilissimi *ICCI* *MARCANI* & practici, dum viuerent famigeratissimi *Carolus Iobannus WORTMANN iurium doctor & professor Hammonensis* & post potentissimi regis *Porussie*, domini nostri clementissimi, consiliarius intimus *Regiminis Clivo Marcani & Franciscus NEVHAUS, I. V. D. & consul ciuitatis primariae Hammonensis in speciali, quod extat responso.* Idque ideo, quod licet omnium tam illatorum quam acquisitorum inter coniuges communio sit, ea tamen operetur tantum dominium reuocabile, communiione autem & societate illa per mortem dissoluta, quilibet coniugum ante omnia ex communibus & constante matrimonio comparatis, suum patrimonium, quod habuit tempore initi matrimonii, deducat, & tum *quaestum*, qui supersunt, sua cuique pars adiudicetur *LAVTERBACH. dissert. singul. de sol. bon. coniug. cap. 5. 12.* Ita, ut dum pars superstes per statutum vel consuetudinem eo redigitur, ut propriis suis bonis in unam massam cum defunctæ coniugis bonis coactis, deinde liberis prioris matrimonii in uniuersa illa massa seu uniuerso patrimonio semissem concedere teneatur, nemo non dicere debeat ex utriusque bonis legitimam acceptam, eamque non solum ut paternam, sed etiam ut maternam in vita supersitis statuto aut consuetudine assignatam esse, *CRVSIVS dict. tract. lib. 2. tit. 2. artic. 18 decis. 2.* & semis hæc non sit dimidia bonorum utriusque coniugis *STRYK de success. ab intest. diss. 4. cap. 3. n. 65.* ideoque pars superstes bona etiam sua diuidere dicatur,
COTHM.

COTHM. vol. 5. Resp. 5. num. 107. Id quod ex hoc unico etiam manifestum est, quod pars superstes partem dimidiam bonorum etiam eorum, quæ in uiduitate ad eam peruenerunt, tempore secundarum nuptiarum liberis prioris matrimonii relinquere cogatur, ideoque pars dimidia, quam accipiunt, non possit tantum dici hæreditas defuncti, COTHM. dict. resp. n. 110. Et diuisio, quæ fit inter parentem superstitem & liberos, nihil aliud esse dicatur, quam quædam legitimæ liberis natura debite assignatio COTHM. vol. 3. resp. 44. num. 30. Ita ut licet uiuentis nulla sit hæreditas, hic tamen superstes quoad liberos, diuisione hac se separatos, pro mortuo habeatur & liberi circa bona & successionem pro iis, qui emancipati sunt, aut alias ex potestate patris exierunt, imo pro exhereditatis, pro extraneis & dissortibus, seu qui a paterna maternaque domo & familia exclusi sunt, uid. latius hac de re MEVIVS ad ius Lubec. part. 2. tit. 2. artic. 2. num. 111. & seqq. & artic. 33. num. 115. & seqq.

§. 3. Et hoc, quod liberi per præfatam semel factam diuisionem a successione parentis, cum quo confusa bona diuiserunt, ab ulteriori successione excludantur, plurimis in locis Germaniæ obseruatur, uti videre est apud CRVS. dict. tract. lib. 2. tit. 2. decis. 2. LAVTERBACH de differ. iur. ciuil. & Hamburg. c. §. 82. MEVIVM ad ius Lubec. d. p. 2. tit. 2. artic. 2. n. 29. aliosque supra citatos auctores. Atque tunc illud apud omnes etiam ipsum GODDAEVM dict. vol. 1. consil. Marpurg. 26. num. 164. extra controuersiam est, ubi statutum parenti superstiti, ad secunda vota progredienti, non solum aliquid faciendum vel præstandum liberis imponit, ueluti ut semiffem bonorum tradant, sed etiam ulterius progreditur, disponendo de successione,

MEV.

Quæ iura excludendi liberos, quibus cum semel diuisum ab hereditate utriusque parentis plurimis Germaniæ prouinciis sunt communia.

MEV. *dict. loc. num.* 168. exempli gratia, quod coniux coniugi succedere debeat & plane liberi hi prioris matrimonii, etiam non existentibus ex secundo thoro liberis, per superuiuentem coniugem a successione excludantur: consequens est, quod multo magis eo casu, ubi ex secundo thoro liberi adsunt, illi in primo matrimonio progenti ab ulteriori successione excludantur &, per fictionem iuris, pro mortuis habeantur, COTHM. *lib. 3. resp. 9. n. 10. & resp. 44. n. 27.* HAHN. *de iure rer. c. 27. n. 19. Harim.* PISTOR & alii allegati a MEVIO *dict. artic. 33. n. 128.*

*Numinatum
consuetudo
haec patriae
meae Altenae
est solennis.*

*fide publici in-
strumenti
1667.*

§. 4. Neque aliter iura, patriae meae propria, ALTENAENSIA. Illis enim eiusmodi liberos, diuisione semel locupletatos, in ciuitate, utroque casu, siue adfuerint liberi ex secundo thoro siue non, statuto excludos illudque semper & ultra hominum memoriam taliter atque non alio modo obseruatum fuisse, constat ex documento, *publico magistratus ibidem de dato 2. Maii. 1667.* item *documento iudiciali de dato 20. Octobr. 1679.* Vbi notandum, quod consuetudo optima statutorum interpret sit, ita, ut licet allegatum statutum ALTENANVM mutuum coniugum successionem statuendo, de eo casu, quando liberi ex *priori* matrimonio adsunt, verbis expressis non loquatur: talis tamen consuetudo declaratiua operetur, quod in statuto videatur expressus ille casus, quem consuetudo haec comprehendit atque adducit, statutumque etiam plane ad impropria contra ius commune extendatur, neque consuetudo illa interpretatiua noua dicatur *consuetudo*, diuersa ab ipso statuto, sed vere dicatur *consuetudo*, loqui per consuetudinem sic explicatam. Ideoque & praescriptionem

nem non requirat, sed plane sufficiat, ita longo tempore iudicatum & creditum fuisse. Item, quod hoc in casu sufficiant etiam testes non iurati atque, altera parte absente, recepti. Veluti haec in casu simili tradit & eleganter deducit Tiber DECIAN. vol. 2. conf. 44. a num. 3. usque ad num. 25. uid. quoque KLOCK. tom. 3. conf. 101. num. 353. & GOEDDAEVS vol. 3. conf. Marpurg. 26. n. 28. Simile quoque statutum exstat *Hildesiae*, HAHN. dict. tract. cap. 9. n. 18. ubi illud refert & eiusmodi statutum ualere, atque in camera imperiali approbatum esse, ex Gallio demonstrat. Cui conueniunt ea, quae olim tradidit facultas HEIDELBERGENSIS & extant tom. 2. consil. Germaniae 33. n. 2. Scilicet, quod hoc sicuti statuto ita & consuetudine induci possit, eaque hoc in casu non differant, nisi ut tacitum & expressum & ualeat omnino talis consuetudo uel statutum, ut coniuges inter se, etiam liberis extantibus, succedant.

idem iuris per
Hildesiae statu-
tura.

§. 5. Vnde dubitandum non est, quin talia statuta per se ualida & in tot ac tantis Germaniae prouinciis atque emporiis recepta, omnino seruari atque iuxta ea successio regulari debeat, nisi in contractu matrimoniali seu pactis dotalibus aliter conuentum fuerit. Vt pote quae omni iuri, legibus scriptis & consuetudinibus locorum derogent, ita tamen, ut casus non expressus ex dispositione iuris statutarii decidendus sit. Ideoque si e. g. in his pactis successio statutaria coniugum, in casu non existentium liberorum ex secundo thoro, exclusa tantum fuerit, de cetero tamen illud in casu existentium ex hoc secundo thoro liberorum adeoque intotum sublatum esse, dici non possit HESER de bon. & acq. coniug. comm. part. 2. loc. 10. num. 17. Id quod ex

Ad hanc nor-
mam etiam ex-
plicanda sunt
dotalia pacta.

is etiam manifestum est, quae de communione bonorum inter coniuges statuto uel consuetudine recepta traduntur. Scilicet, quod ea quidem ex pactis totalibus formari, restringi & amplificari possit, MEV. ad ius Lubec. lib. 1. tit. 5. artic. 5. n. 37. Ita ut si e. g. pactis dotalibus conuentum fuerit, ut sua quisque debita, ante matrimonium contracta, de suo soluere, eoque sine inuentarium conficere debeat, qui actus alias societati contrarius est, uel praedium certum reseruatum, uel etiam honorum utrinque allatorum reuolutio in casu non existentium liberorum stipulata sit: de reliquo tamen haec communio bonorum statuto introducta non cesset, sed secundum eam procedi & iudicari debere, extra controuersiam sit, Lambert. GORIS in suis aduers. tr. I. cap. 4. num. 18. d. 19. & in not. ad cap. 5. n. 5. & ad cap. 8. num. 1.

De iure Cliuensium ordinibus nobilibus hic proprio

In primogenitura.

§. 6. Est autem ab hoc iure successione diuersum & singulare ius nobilium Cliuensium ac Markensium. Vt pote de quibus notum est, primo quod, teste litera supra memorati edicti, communio bonorum coniugalis inter eos locum non habeat; deinde, quod, ex constitutione ducum Cliuensium IOHANNIS patris & filii de anno 1510. Lunae post dominicam oculi, primogenitis praerogatiua quaedam debeat, ita ut si e. g. plures fratres ab eodem patre siue ex uno siue ex diuersis matrimoniis nati adsint, primogenitus, si modo capax sit, principem & optimam domum uel arcem atque ea, quae fossis, uallis & muris continentur, praecipuam copiat & reimeat. Atque eorum iure si plures domus arcesue adsint, secundo genitus, secundam & tertio genitus tertiam, ille uel illi autem ea, quae muris, fossis & uallis non continentur, a reliquis fratri-

fratribus & fororibus, tot rede linker maten uti aiunt, principes, id est, pretio ex bono & aequo definito, redimere cogatur, *vid. FELTMAN de iure in re § ad rem Cap. 15. n. 23. 24. 25. 26. ESBACH ad Carpz. part. 3. Const. 15. def. 25.* Vbi ambo laudati authores tenorem dictae constitutionis in clausula concernente referunt, ea quae etiam ad lineam collateralem extensa in Recessu provinciali CLIVO *Marcano de ao. 1660. §. so lassen wir aucherner 2c.* Et uti in filiis eodem modo etiam in filiabus locum habet, ita, ut sicuti maxima natu primam, ita altera alteram capiat; *FELTMAN dict. loc. n. 28.* In iis uero praediis tantum obtinet, quae nos dicimus Ritter-Sitz etiam si pleno iure pertineant ad ordinis equestris homines, quae uulgo *alodialia bona* audiunt, non uero ad alia aedificia & praedia extenditur, idem *FELTMAN. d. l. n. 29.*

Statutum Clivense & Marcanum 1660.

§. 7. Similis est Constitutio Electoris Colonienfis im Erbstift Collnischer Rechts-Ordnung, *iii. 6. §. 12. ESBACH dict. loc. ubi uerba etiam ordinationis refert, quae continent, daß im fall nur ein Stamm-Haus oder adelicher Sitz, vorhanden, solchem der älteste Sohn sampt dessen Graben und Beyfang, auch was darin gelegen, als Garten und Baumgarten, auch daselbst vorhandene ne Geschütz und was im Hause mehr nagelfest ist, neben dazugehöriger Iurisdiction und darabfallender Nutzbarkeit, jagd- und wilder Fischerey auf fließenden Wasser vorab, ohne einige Erstattung nehmen und behalten möge. Wann aber mehr adeliche Häuser oder Sitze vorhanden, und der älteste Bruder darauf eines erwehlet, als dann der zweyter Bruder das andere Haus oder Sitz, ebener Gestalt voranzunehmen berechtiget*

De iure hic Colonienfi.

seye, und es alsofort mit dem dritten und folgenden Brüdern, dafern noch mehr Häuser vorhanden, gehalten werden solle. Et licet *ordinatio* haec dicit. *tit. 6. § praeced. 2. & 4.* disponat, quod, existentibus masculis, filiabus certa dos pro ratione uel modo bonorum scilicet duorum, trium uel quatuor aut maxime quinque millium Imperialium constitui, reliqua uero bona fratribus relinqui debeant: non tamen certi quid hoc in genere in ducatu *Cliuensi* & comitatu *Marcano* constitutum: sed saluo praecipuo diuisionem faciendam aut sorores ex interdicto quorum bonorum immitendas esse, iudicatum est in causa fororum *de Wrede contra fratres de Wrede Cliuis* 10. April. 1677. ubi uerba sententiae ita habent, in sachen der 2c. 2c.

CAP. VI.

de ascendentium successione
cum fratribus unilateralibus.

§. I

Defficientibus primi ordinis successoribus, turbato mortalitatis ordine, proximi defuncto sunt ascendentes, puta parentes utriusque sexus & qui horum appellatione continentur, quales sunt auus proauus atque omnes superiores, *l. 51. ff. de V. signif.* Qui non tam ex uoto naturae, quam pietatis ac commiserationis ratione *l. 7. §. fin. ff. de tab. null. ex tab.* ad liberorum ex se genitorum successione uocantur, *l. 15 ff. de inoff. testam.* Et hi quidem succedunt seruata gradus praerogatiua absque ulla differentia inter bona paterna ac materna. Ita ut in pari gradu existentes filiis suis aequaliter

ter succedant, nulla bonorum distinctione adhibita, unde ea ad filios peruenerint, *dict. Nou. 118. cap. 2.* MYNSINGER *cent. 6. obs. 55. ubi secundum hanc sententiam in camera pronunciari solere asserit*, FACHIN *lib. 6. controu. 4.* WESENBEC. *ad SCHNEIDEV. de secund. ord. succed. n. 22.*

§. 2. Sed si cum fratribus aut sororibus defuncti concurrant, cum his aequaliter in capita seu partes uiriles succedunt, dummodo utrinque seu ex utroque parente defuncto coniuncti sint. Haud idem erit, si ex uno latere coniuncti fuerint. Quo casu cum parentibus non concurrunt, sed hi, exclusis istis, soli succedunt. Quod adeo uerum est, ut ne quidem frater consanguineus cum patre aut uterinus cum matre ac successiorem simul admittatur, *dict. Nou. 118. cap. 2. Nou. 127. cap. 1. ubi soli fratres utrinque coniuncti, cum parentibus admittuntur*, WVRMBSER. *practic. obseru. iii. 41. obs. 51.* RICHT. *de success. ab intest. sect. 2. membr. 1. n. 21.* SANDE *lib. 4. tit. 8. defn. 4.* CARPZOV. *lib. 3. const. 17. def. 5.* FOERSTER *de success. ab intest. lib. 7. cap. 8.*

CAP. VII. de successione collateralium ex diuersis matrimoniis,

§. I.

Defficientibus DESCENDENTIBVS & ASCENDENTIBVS ex omnibus COLLATERALIBVS primo loco ad successionem vocantur fratres ex utroque latere iuncti; una cum aliorum praedefunctorum fratrum germanorum filii. Qui cum illis in stirpes succedunt, tantam partem accipientes, quantum eorum parentes

Fratres tantum bilaterales qui heredes?

D 3

si su-

si superstites, accepturi essent, *Nou. ius. cap. 3.* Ita, ut soli etiam fratrum utrimque coniunctorum liberi de iure civili fratres uterinos & consanguineos excludant, ac reliquis omnibus collateralibus præferantur propter ius repræsentationis & dupliciter vinculi, SCHNEI-DEV. *ad tit. I. de hered. quæ ab int. defer. de tert. ord. succed. n. 16.* CERLICH *part. 3. concl. 24. num. 58.* etiamsi de successione patris utrinque coniuncti quæstio sit COTHM. *vol. 3. resp. 25. n. 1.*

Quid discrimen post fratres non arrenditur.

§. 2. Est vero hic notandum, prærogativam hanc duorum vinculorum & privilegium repræsentationis in linea collateralis ultra fratres & illorum liberos non extendi. Adeo, ut illud nec in nepotibus illorum locum habeat & per consequens fratrum germanorum nepotes fratres ex uno latere iunctos non excludant, *Nou. ius. cap. 3.* CARPZOV. *part. 3. const. 18. def. 10. num. 3.* BERLICH. *d. loc. num. seq. 59.*

Successiones uterinorum & consanguineorum.

§. 3. Post iam dictos autem fratres germanos eorumque liberos ad successionem vocantur fratres altero tantum parente coniuncti, puta consanguinei & uterini, *Authent. post fratres cod. de legitim. heredib. Nou. ius. cap. 3. v. his autem non existentibus.* Et hi quidem si soli fuerint, perinde, ut utrimque coniuncti æqualiter in capita seu portiones viriles sine ulla bonorum distinctione vocatur, *dict. Nouel. ius. cap. 3. IX. his autem &c.* Modo omnes eiusdem generis sint, hoc est, si omnes aut sint consanguinei tantum aut uterini tantum *dict. Nouel. ius. cap. 3.* Sed quid si diversi generis fuerint, puta si defunctus reliquerit fratres consanguineos & uterinos simul, quæritur: an non hoc saltem casu bona discernenda sint, ut illi in paternis, hi in maternis in reliquis autem siue aliunde

liunde acquisitis omnes equaliter seu uiritim succedunt? Et licet a multis doctoribus hoc afferatur, ita ut paterna paternis & materna maternis deferantur: ueritatem tamen & rectiorem contrariam sententiam esse censemus. Scilicet nullam hoc casu bonorum distinctionem concedendam, sed uniuersam hereditatem defuncti inter consanguineos & uterinos aequaliter diuidendam esse. Ut unam mediam ferant paterni alteram materni, per ea quae tradunt VINNIVS *lib. 2. select. quaestion. cap. 31.* Quae sententia etiam meruit assensum camerariae imperialis testibus MYNSINGERO *lib. 6. obs. 55.* & Hartmanno HARTMANNI *practic. obseru. iij. 42. obseru. 3. uti* & *senat. Sabaudici teste Anton. FABRO in suo cod. lib. 6. tit. 35. def. 2. approbata quoque a CARPZOVIO p. 3. const. 14. def. 3. ibique* ESBACH *in not. Berlich. p. 3. concl. 20. th. 17. ibique citat.* Et si cum fratribus unilateralibus praedefunctorum fratrum ex uno tantum latere coniunctorum liberi concurrant, in stirpes fit successio, SCHNEDEV. *ad iij. Inst. de hered. quae ab intest. defer. de tertio succed. ordin. n. 24.* Siquidem nulla ratio diuersitatis adest, quare hi fratrum ex uno tantum latere coniunctorum liberi cum fratribus unilateralibus in stirpes non aequae succedere debeant, ac liberi fratris utrinque coniuncti cum fratre germano defuncti. hoc in casu succedunt, MANZIUS *ad Inst. b. i. de success. frat. §. for. n. 5.*

§. 4. Quod autem de fratrum successione in praecedentibus dictum, illud etiam verum est in sororibus & illarum liberis, qui cum fratribus eodem modo succedunt, adeo ut sorores quoque germanae ac illarum filii filiaeue fratres consanguineos excludant. Et hoc iure quoad fraternam successionem nulla sexus habeatur ratio,

Idem iuris in sororibus.

ratio, *Nou. 18. cap. 3.* Quod tamen secus est in feudis in quibus sorores uti & aliae foemine regulariter non succedunt & fratres sorores suas etiam in successione feudali paterna excludunt, *cap. unic. §. 3. I. feud. I. cap. unic. feud. 8. cap. unic. I. feud. 36. uerbo: quia seruire non ualet. STRVV. Syntagm. iur. feud. exerc. 9. th. 8. SCHRADER de feud. part. 7. cap. 4. idem obtinet in fidei commissis familiae arg. l. 195. §. fin. l. 196. §. 1. ff. de V. S. KNIPSCHILD de fidei comm. fam. cap. 8. n. 127. & seqq.*

Quid hic singulare in feudis?

§. 5. Illud quoque circa successionem in feudis notandum, quod in hac uinculorum duplicitas non attendatur, sed sola agnatio consideretur, & sufficiat aliquem ex stipiti & sanguine primi acquirentis descendere, alterum uero uinculum ex parte matris intercedens, quo alias fratres germani consanguineis sunt potiores, quoad successionem hanc feudalem nullum habeat effectum, *cap. unic. v. his deficientibus. 2. feud. II. STRVV. Syntagm. iur. feud. cap. 9. aphor. 6. num. 1. CARPZ. part. 3. const. 29. defn. 4.* Vnde ad hanc successionem consanguinei etiam cum fratribus germanis admittuntur, *STRVV. & CARPZ. d. defn. 4. ROSENTHAL de feud. cap. 7. concl. 57. n. 1.* Quemadmodum etiam in supremo camerae imperialis iudicio decisum esse testatur *GAILLVS 2. obs. 151. n. 1.* Uterini uero quia neque agnati sunt neque ex primo acquirente per masculos descendunt, in successione hac feudali non tantum per germanum, sed etiam per fratrem consanguineum, regulariter excluduntur, licet in feudo foemineo allegata ratio cesset, ideoque in hac casus euenire possit, ut uterini fratres consanguineum excludant, quem refert *STRVV. dict. loc. n. 12.*

Quid in fidei commissis hic singulare?

§. 6. Quid in fideicommissis familiarum obtineat, supra

§. 7.

§. 7. dictum est. Illud vero hic etiam non prætereundum, an stante statuto, sorores & feminas existentibus agnatis, excludente, consanguinei fratres a fraterna successione excludantur? Id quod valde inter doctores controuertitur, uti videre est ex iis, quæ tradunt MENOCH. vol. 2. conf. 187. & Tiberius DECIAN vol. 1. resp. 16. Vbi ille negatiuam, hic vero affirmatiuam sententiam defendit. Quod scilicet fratres utrinque coniuncti sint præferendi consanguineo tantum, etiam stante dispositione talis statuti. Quæ sententia posterior verior est per ea, quæ ad longum tradit & deducit iam dictus DECIANVS dict. resp. 16. a num. 20. usque ad num. 74. ubi etiam ad contraria respondet. Et inter cætera pro ratione dubitandi adfert, quod licet hoc statutum fauorem agnationis respiciat & consanguineus quoque sit agnatus, non tamen exinde sequatur, quod inter agnatos ordo succedendi, iure communi præscriptus, non debeat obseruari & rationem statuti esse, ut bona maneant in familia, obseruata autem iuris communis dispositione bona etiam in familia manere, ideoque nullam adesse necessitatem, ut tali statuto ius commune correctum esse dicamus. Neque verisimile esse, quod statuentes tali statuto germanorum conditionem deteriore facere voluerint. Quod utique haud raro contingeret, si consanguinei cum ipsis succederent. Nam v. g. frater germanus cum sorore germana defuncto fratri succedens, accipit dimidiam hæreditatis partem, verum si, sorore exclusâ, vi talis statuti, fratres consanguinei forsitan quatuor aut plures simul admittendi essent, ipse quintam aut minorem partem acciperet, quod absurdum & a mente statuentium utique alienum esset, eandem quoque

E

fen.

sententiam tuentur KNIPSCHILD *de fideicomm. famil. cap. 9. n. 42. ibique citati*, ea, quæ communior est, uti patet EX DECIANO *dict. resp. 16. n. 49. ibique allegato Tiraquello.*

*Quid iuris in
fratribus per
subsequens
matrimonium
legitimatis.*

§. 6. Ea quæ dicta sunt de successione *fratrum naturalium & legitimorum* simul, qui scilicet constante matrimonio nati sunt, habent quoque locum in fratribus *naturalibus legitimatis* per subsequens matrimonium & in eorum liberis, nam & hi pariter admittuntur cum legitime natis & non ficte, sed vere legitimi dicuntur per *Nouellam 74. & Nou. 89. cap. 8. KNIPSCHILD dict. tract. cap. 8. n. 328.* Ita, ut hi fratres legitimated etiam consanguineos & uterinos legitime natos a successione fratris sui germani excludant, *argum. dict. cap. 8. & ex communi & recepta consuetudine in feudis quoque succedant, MYNSING. cent. 5. obseru. 42. GAIL. 2. obseru. 141. n. 2.* etiam si primo acquirenti feudam concessum sit, *für ihn und seine ehelich geborne Leibes Lehn-Erben.* Hæc autem non obtinent in fratribus legitimatis per rescriptum principis aut oblationem curiæ. Hi enim soli patri succedunt, non aliis cognatis patris, neque ascendentibus, neque descendentibus, neque collateralibus patris, neque contra cognati patris huiusmodi legitimatis ab intestato succedunt, SCHNEIDEV. *ad tit. Inst. de heredit. quæ ab intest. defer. rubric de success. frat. ex uno latere tantum n. 37.* Idque in feudis extra pugnam est, nisi nominatim ad feuda legitimated sint, idque in rescripto legitimationis expressum fuerit, quanquam etiam alii legitimatis per rescriptum principis ius quoque fratribus & aliis collateralibus ius succedendi tribuant, uti tradit & præiudicio ex SCHVRERO allegato confirmat RICHTER *de success. ab intest. sect. 3. membr. 2. n. 1.*

§. 7.

§. 7. Fratres naturales tantum & alii collaterales per lineam paternam coniuncti sibi inuicem non succedunt, quia nulla inter eos agnatio vel cognatio de iure intercedit, §. 4. *Inst. de success. cogn. Nou. 89. cap. 4.* De fratribus autem naturalibus tantum & vulgo quæsitis, qui sunt coniuncti ex linea materna, planum est, eos inuicem succedere siue omnes sint naturales tantum ab uno amasio extra matrimonium ex concubina suscepti, siue mater eos ex diuersis amasiis suscepit, siue unus sit naturalis tantum, alter vero per matrem ex legitimo matrimonio procreatus, item siue sint naturales in specie nati scilicet ex concubina, siue vulgo quæsitii. Omnes enim ratione cognationis ad successionem vocantur, SCHNEIDEV. *dict. loc. rubr. de success. fratr. collater. tantum unus. 42. & seqq.* RICHTER. *dict. sect. 3. membr. 3. n. 1. & seqq. per leg. 2. & 4. ff. unde cognati, item §. 4. inst. de succ. cognat.* Vbi tamen notandum, hoc, quod iam dictum est, fratres scilicet naturales tantum succedere fratribus suis uterinis aliisque legitimis collateralibus maternis, procedere, quando scilicet alii legitimi in eodem gradu coniuncti non extant, RICHT. *d. l. n. 5. per §. 7. l. dict. tit. & l. 4. ff. unde cognati.* ubi etiam præiudicium adfert.

§. 8. Fratres autem incestuosi, nefarii & ex alio damnato coitu suscepti ab omni successione repelluntur, quia eos neque lex neque natura agnoscit. Nullum enim ius consanguinitatis habere intelliguntur, neque liberi nominandi sunt respectu parentum, ideoque multo minus fratres & sorores, RICHT. *dict. loc. n. 6. per Nou. 89. in fin.* AVTHENTIC. *Cod. de incestuosis & inutilib. nupt.* Id quod verum est siue uterque defunctus scilicet & succedere

Quid hic de
fratribus na-
turalibus tan-
tum?

Quid hic de-
fratribus ex
coitu damnato

volens, siue alter tantum sit ex coitu a iure Ciuili damnato natus SCHNEIDEV. *dict. l. n. 47.*

*Quid si ad sit
fratris testa-
mentum?*

§. 9. Fratribus & sororibus aduersus testamenta fratris & sororis si citra causam ab imperatore Iustiano in *Nouella 22. cap. 27.* enarratam fuerint exheredati, turpesque personæ a fratre vel sorore institutæ, querelam inofficiosi testamenti competere manifestum est ex §. 1. *l. b. r. c. l. v. ff. uti c. l. 27. Cod. eodem.* Non tamen omnes indistincte ad querelam admittuntur, sed prius *germani agere* possunt; his non existentibus, consanguinei; uterinis vero non conceditur; melius siquidem faciunt, si se sumptibus inanibus non vexent, cum obtinendi spem non habeant, *l. i. ff. l. 27. Cod. b. tit. §. 1. l. eod.* Sed non indistincte frater aut soror veniunt 1) namque impeditur, si ipse eadem turpitudine laboret, quæ hæres scriptus, *arg. l. ii. Cod. b. tit. l. 47. ff. solut. matrim. DONELL. 6. c. 15.* dissentit STRVV. *exerc. 10. th. 18.* 2) propter ingratitudinem ex tribus causis in *Nou. 22. cap. 47.* Si tamen a germanis aut consanguineis per hanc querelam testamentum rescissum fuerit, illorum victoria & uterinis prodest, ut scilicet hi cum illis ab intestato, ad cuius causam res reducitur per hanc querelam *l. 6. §. 1. ff. l. 34. v. testamento remoto Cod. b. tit. succedant, arg. Nou. 118. vid. ECKOLD. ad ff. de inoff. testam. §. 4.*

*Quid hic iuris
adoptiui?*

§. 10 Filius adoptiuus licet patri adoptiuo etiam extraneo succedat, ut supra dictum, tamen *agnatis c. cognatis patris adoptiui non succedit*, nece contrario cognati & agnati patris adoptiui succedunt ipsi adoptiuo, *l. pen. §. 1. v. c. ideo sancimus Cod. de adoptionib.* Nec distinguitur siue sint adoptati siue arrogati: nisi sint adoptati ab ascendente in cuius potestatem transeant.

Nam

Nam tunc succedunt collateralibus agnatis tantum, non autem cognatis: ex illo scilicet capite, quod naturali coniunctione etiam coniuncti sunt, SCHNEIDEV. *d.l.n.41.* Et licet unio *prolium* adoptioni admodum similis sit, uti supra etiam dictum, in hoc tamen disconueniunt, quod filii uniti tantum ad hæreditatem parentum supra memorato modo hinc inde vocentur, non autem ulterius se porrigat unio, quam, ut bona parentum utriusque matrimonii liberis & horum illis uniantur, atque communicentur RICHIVS *de union. prol. c. 9. n. 47.* ulterius autem frater unitus fratri unito non succedat, ideoque nominetur *Einfindschaft*, nicht *Einbrüderschaft*, MVSVL. *de succes. anomal. class. 1. membr. 3. num. 35.* KNIPSCHILD *dict. tract. cap. 8. num. 438.* ubi laudati Authores tradunt, quod post primam diuisionem a morte parentum expiret unio, nec quoad effectum successionis vinculum perpetuum pariat.

§. II. Plura de materia hac utili & quotidiana addi *Conclusio.* possent in specie, quid circa liberos ex *diuersis matrimoniis procreatos* in puncto iuris *primogenituræ* uti & *reuelutionis*, quæ in multis finitimis prouinciis locum habet, obtineat, sed quia hæ materiæ a TIRAQUELLO, STOCKMANNO, VOETIO & aliis plenissimis commentariis illustratæ sunt & instituti mei ratio non est, eo ire usque: ideo pedem hic figo, beneuolum lectorem amice rogitans, ut ea, quæ pro ætatis ratione proposita sunt, æque bonique consulat.

ACCESSIONES EX DIFFERENTIIS
IVRIS ROMANI ET GERMANICI

in

CONIUGVM

SVCCSSIONIBVS.

§. I.

*Causæ adpen-
dicis.*

TECUM fensi, perlecta lucubratiuncula tua,
doctissime candidate. Sed cum nolles, id,
quod scripseras, meis verbis paulo immutari at-
que verti in formam, meis musis solennem a-
micamque; dabis tamen locum hisce ad tua ac-
cessionibus, eo fine a me scriptis, ut tam illustra-
rem firmaremque tua, quam specimen darem
nouum, in controuersis forensibus vix metho-
dum expectandam luculentiolem, quam do-
ctrinas utriusque iuris differentiarum.

*Dissertationi
fundamentum
& communi-
one bonorum
inter coniuges
in Westphalia.*

§. 2. Est quidem tuæ dissertationi inscriptio de
successione liberorum ex diuersis matrimoniis:
sed, postquam perlegissem eandem, facile de-
prehendi, primum fundamentum & lumen pe-
tendum esse ex patriæ tuæ & Latii differentiis
*in successione coniugum & illa bonorum utri-
usque coniugis communi-
one,* curiis ac moribus
Romanis omino ignota. Non itaque tuis meli-
us consuli poterit, quam ut doceatur; WESTP-
HALIÆ & LATII hic diuersa instituta esse; iura non
illos

illos respondere, sed confundere & perturbare, qui utraque discrimina vel cogere velint in harmoniam vel etiam explicare alterum ex altero vel, legum peregrinarum causa contrahere Westphaliae tuae successoriæ consuetudinem ad limites iusto arctiores & magis angustos. Quod omne quam iniuste fiat a celeberrimis doctoribus, Carpzouio maxime, id quidem est, quod ostendi in *iuris Romani & Germanici differentiarum* procemio p. 4. atque in *iuris Lusatice & communis diff.* 3. p. 14.

§. 3. Quantum vero poterit fieri, sequemur ordinem *Iustiniani*. Quoniam iura successoria in institutionibus pleniori manu traduntur, quam in ipsis libris codicis & pandectarum. Accedit, quod omnino iuris studiosi interfit, ne Latii *ueteris, medii & noui* diuersos in successionebus ordines ignoret. Ita enim causas intelliget factæ rerum conuersionis & consultaene fuerint, an inconsulta, peruersæ rei que publicæ perniciosæ. Imo clarum quoque tum & hoc erit, quod *coniugum illa communio bonorum & successio*, quæ Latio inconcinna & tantum non improba, Germania autem nostræ ex idoneis rationibus fuerit commendatissima.

Quare ordinem sequamur
in institutionibus?

DIFFE.

DIFFERENTIA I.

Quæ discrimina inter suos & emancipatos?

Lib. 3. tit. 1. §.
1. ad verba:
Primum ad suos
heredes.

Romano iure hereditas principe loco pertinet ad *liberos*, in potestate patris constitutos, laborum quippe socios & adiutores quaestuum in re familiari (aa): quæ causa deest apud Germanos, quorum moribus liberi eo momento, quo curare possunt rem familiarem de patria potestate exeunt emancipanturque suo profus arbitratu. Ut adeo nulla hic inter *suos* & *emancipatos* liberos discrimina aut unius generis maior fauor, quam alterius in accipienda hereditate (bb).

Qui sui heredes
proclari liberis
emancipatis?

(aa) *Suos* heredes dici, qui in potestate constituti sunt decessoris paterna ex §. 2. *Inst. de hered. ab intest.* atque §. 2. *Inst. de hered. qualitate* clarum est. Qui autem factum sit apud Romanos, quod ipsi inter liberos suos hoc fecerint discrimen, ut emancipatos excluderent a legitima successione vocarentque *suos* tantum l. 2. *ex testam. C. modo liberi* atque l. 2. *nihil C. de usucap. pro hered.* illud quidem grauioris omnino momenti & rationis parum cognitæ interpretibus. Nam exulat hic causa Tryphonini, quasi liberis ex voto nostro paremus opes l. 50. §. 2. *ff. de bonis libert.* exulat Pauli ratio, quod liberis debeat hereditas ex *naturæ* decreto l. cum ratio *naturalis pr. ff. de bonis damnator.* & epistola ad Galatas 4. vers. 7. aut, quod Papinianus dicit, *naturæ* simul & parentum commune *votum* liberos facere heredes l. 7. *scripto* sub fin. *ff. unde liberi.* Quoniam hæc Philosophia æque tangit liberos generis utriusque, siue emancipati sint siue minus. Deinde neque

que illud multum hic momenti habet, quod tamen hæc
 discrimina, inter suos & emancipatos, leges iubeant san-
 ctissimæ & antiquissimæ XII. tabularum, quod affir-
 met Iustinianus §. 1. 2. *Inst. de hered. ab intestato* et §. 2.
Inst. de hered. qualit. Quamvis enim illa reperiat in
 corpore VLPIVNI tit 26. tamen rationem oportet adfu-
 isse, quare ex eo tempore conditores XII. tabularum
 exclusos voluerint emancipatos liberos, si quidem adfu-
 erint sui. Accedit, quod vix populi sint alii, quibus in
 deferenda hereditate discrimen hoc probatum inter su-
 os liberos & emancipatos, ut adeo dubium non sit, quin ita
 placuerit Romanis ex causa, non nisi grauissima. Et vero,
 inter alias forte, mihi quidem fuisse uidentur etiam hæc.
 Scilicet quam diu liberi in potestate egerant patris, non
 in turpi otio vixerant, ut potius, sub imperio ac iussu
 parentis, illos oportuerit exercere artes, probare in-
 dustriam, vigiliasque in negotiis, unde lucra & quæ-
 stus in re familiari. Plenior tum ex operis liberorum
 vel nepotum spes fuerat ad augendas opes paternas,
 cum nulla tum essent priuilegia peculiorum, sed, quic-
 quit acquisierant liberi in toga militiaque, id omne patris
 esset proprium eiusque accederet thesauris. Contra,
 quos liberos emancipauerat pater, illi vixerant & ac-
 quisierant sibi, non patri. Vt igitur fieri poterat, li-
 beros ad quadragesimum usque & plures quandoque
 annos in operis, patri præstandis, opibusque illius adau-
 gendis persistere, imo senescere & immori: ita omni-
 no fuerat contra officium, mortuo patre, in accipien-
 da hereditate illos vel aliis postponi vel admitti eman-
 cipatos cum ipsis ad successorii iuris societatem. Con-
 tra, cum emancipati iam sibi prodesent, non patri, nil-
 que illis ad quæstum & compendia suæ, non pater-
 næ

*Ad causas sin-
 gulares con-
 iectura,
 quia inter
 bona patris
 quæstus fa-
 cti a suis.*

nae familiae, concilianda, obesset, illi vero a patre aliena iam accepissent & impensas alias, quibus opus fuerat in discendis artibus ac disciplinis adeoque satisfecisset pater officio erga liberos naturali; quilibet iam intelligit, non absque graui iniuria huius generis liberos hereditare potuisse cum suis in substantia paterna neque emancipatos inique a patris hereditate fuisse excludos. Si autem hoc, dices, potuisse itaque suum heredem nuntium mittere patris hereditati, in tanta egestate demortui, ut opes non responderent aeri alieno. Repono, neque hoc fieri potuisse ob patris infinitam illam in suos potestatem, in occidendo & exheredando *l. in suis ff. de liber. & posth.* qui propterea heredes illius fuerant *necessarii*, instar fere seruorum §. 2. *Inst. de hered. qualitat.* Est ergo potius pro suis argumentum inde nouum, illos merito ad lucra hereditaria uocatos fuisse patris sui, exclusis emancipatis, quoniam ad damna inde toleranda soli fuerint obstricti. Accedit demum, quod pro voluntate paterna non aliae coniecturae, quam ut illi, qui in familia & domo eius, qui domestici, qui, uiuo patre, rerum familiarium quodammodo domini, §. 2. *Inst. de hered. qualitat.* illius non tam hereditatem adirent, quam retinerent eandem *l. si patronus 12. §. ult. ff. de bonis libert.* neque aliquid ad extraneos, liberos scilicet emancipatos, perueniret §. 2. *Instit. de hered. ab intest.* Sed vero qui factum fuerit post, ut discrimina suorum liberorum ab emancipatis tollerentur, *cap. nullam 4. Nou. 118.* illius pariter dabo coniecturas. Scilicet, ex quo tempore peculiarium priuilegia *castrensum*, *quasi castrensum*, *aduentitiorum irregularium*, ceterorumque nomina fingebantur, in quibus acquirendis etiam sui liberi non patri proderant, verum sibi, instar emancipatorum

1) suis inde
damna necessa-
ria, ergo neque
inuidenda lu-
era.

3) quia sui non
adierunt here-
ditatem, sed
retinuerunt
eandem.

Quare discrimina inter suos & emancipatos Romae sublata? causa 1) patri peculia sublata suorum

torum; iam nunc parum supererat, quod, patris intuitu, inter utrumque liberorum genus interesset. Ut eodem certe in hereditatibus accipiendis iudicio omnes digni esse viderentur. Deinde postquam prætor suos ^{2) sui porro non necessarij heredes.} vinculo soluit, ne oporteret eos patris heredes esse necessario, verum declinare illis liceret paternam hereditatem, si quidem ex illa sibi metuerent damna §. 2. *Inst. de hered. qualitat. atque l. 57. necessarijs ff. de acquir. heredit.* noua iterum causa fuerat ad discrimen inter suos & emancipatos auferendum. Præterea cum Romanis moribus vix fieri possent, ut ex filiarum operis aliquid honeste possent acquiri: igitur his non hereditas videbatur deberi, sed alimenta tantum aut portio, quæ filiabus sufficeret ad victum & cultum. Hanc egi et causam existimo fuisse, quare filii, non autem filia præteritio vitiauerit testamentum, quod ex iure veteri repetunt CAIVS lib. 2. tit. 3. §. 1. IVSTINIANVS §. 1. *Inst. de exhered. liber.* porro VLPIANVS in *fragm. tit. 22. §. 16.* Sed cum etiam hoc sustulerit discrimen inter filios quaestuum paternorum adiutores & filias otiosas Iustinianus *l. ult. C. de liber. præterit.* idque ex inani figmento, quasi veteris institui auctores naturam accusare aut punire voluerint, quod non omnes liberos generauerint masculos, cum tamen ipsi ad operas respexerint filiorum, quas filiarum otio prætulerunt: igitur nihil iam videbatur obesse, quo minus non & emancipati cum suis vocarentur ad hereditatis communionem. Atque hæc successione inter suos & emancipatos discriminumque inter utrosque historia. Vnde facile ad intelligendum est, quam turpiter se dederit Tribonianus, quod illa ignorata, suorum iura comiscuerit cum emancipatis.

(bb) Quod liberi, ex quo habiles facti sunt ad quaestum,

Quare apud
Germanos
nulla sint inter
suos & emanci-
patoſ discrimi-
na ſuc-
ceſſoria?

Curſim de poſ-
ſeſſione here-
ditis ſui & ex-
tranti.

ſtum, qui viſtui cultuique eorundem poterat ſatis eſſe, a neutro parente retenti ſint ſub poteſtate inuiti apud Germanos, illud quidem monuit iam *vir illuſtris*, THOMASIVS in not. ad *lib. 1. Inſt. tit. 12. p. 66.* Cum itaque cauſa primaria, ob quam *ſuis* heredibus ante emancipatoſ tanta prærogatiua, eo ipſo defuerit in Germania, quoniam vix ac ne vix quidem ibi contingit, ut pater ex operis filii fui diteſceret: igitur non ſolum inter *ſuos* & emancipatoſ filioſ in accipienda hereditate nulla apud Germanoſ discrimina fuerunt, ſed etiam inconcinnum plane fuiſſet, hoſ Romanorum mores Germaniam imitari. Hinc valde dubito, utrum leges apud Germanoſ valeant, quaſ Romani ſcripſerunt de *ſuis*. Quid illi ipſo iure ſint heredeſ; quod hereditatem non acquirant, ſed *retineant*, quod non repudient illam, ſed tantum *abſtineant* ab ea, VINNIUS ad §. 2. *Inſt. de hered. qualit. n. 3.* imo, quod in ſuis per heredem, non iura tantum defuncti continuentur; ſed etiam *poſſeſſio*, cetera. Quoniam cauſæ ceſſant priuilegiorum & condominii translati in ſuoſ apud Romanos. Niſi cum GARPZOVIO *lib. 3. deciſ. 225. n. 21.* pluribuſque aliis adfirmare audeaſ, poſſeſſionem rerum hereditariarum ipſo iure tranſire etiam in emancipatoſ, quod non ſolum verbis & rationibuſ aduerſatur *l. 23. ff. de acquir. vel omitt. poſſeſſ.* ſed forte ex illo errore peruenit, quod diſcrimine inter *ſuoſ* & emancipatoſ, intuitu excluſionis ab hereditate, ſublato, *ſuorum* etiam iura in continuatione poſſeſſionis communicata ſint cum emancipatiſ. Quod tamen nullatenus dare poſſumus, cum leges etiam Germanici imperii in heredibuſ *facta* requirant uniuerſim ad *poſſeſſionem* atque in ipſo iterum poſſeſſorio *ſumma-riſſimum* a *ſummario* & *ordinario* tam curate ſoleant diſtingue-

tinguere. Qua de re PFANKVCH de *possessorio summarissimo* & ante eum HAHNIVS de *transitione possessionis in heredes*, aduersus Carpzouii præcipue adsecclas, scripsit disputauitque ex instituto.

DIFFERENTIA II.

Qui primus ordo succedendi sit coniugum?

Romano iure *coniugum successio nulla* (cc) Lib. 3. tit. 1. ad verba: primum hereditas ipsam *dotem* restituere oportuerat maritum uxoris heredibus (dd), neque uxori *antidos*, siue donatio propter nuptias successione ergo constituta, sed in *securitatem* tantummodo olim repetendæ dotis (ee); lucra autem coniugibus successoria, non ex *lege*, sed vel ex *ritu confarreationis* (ff) aut *coemptionis* (gg) vel ex nuptiali *pacto* (hh) vel ex causa singulari *mendicitatis* coniugalis (ii): Germanorum vero institutis inter coniuges bonorum communio est legitima (kk), non solum illatorum (*dem von beyderseits eingebrachtem*) sed etiam acquiritorum ex quæstu (*dem errungenen*) (ll) ut adeo altera coniuge demortua, omne patrimonium & hereditas, siue extiterint liberi, siue minus, ad superstitem solum deuoluta esse videatur (mm).

(cc) Olim certe *nullam coniugem habuisse successionem in bonis hereditariis*, pater ex *titulo pandectarum unde vir & uxor*. Nam prætor motum se dicit æquitate, Quare coniuges in Latio a successione exclusi?

F 3

ut,

ut, qui heredem facere non posset, daret tamen coniugi superstiti, ad iura successoria fisci excludenda, deficientibus liberis, parentibus, agnatis, cognatis, possessionem bonorum mortis relictorum, id est, re ipsa successione. Ita enim ipse imperator in *l. 1. maritus C. unde vir & uxor* scribit: *maritus & uxor ab intestato sibi succedant, quoties deficit omnis 1) parentum 2) liberorumque seu 3) propinquorum legitima vel naturalis successio. Fisco tantum (a coniuge superstitite) exclusio.* Durissima quondam lex, vocatis etiam extraneis heredibus, excludi coniugem, vitæ ac fortunarum participem idque diuino iure humanoque. Verum ad hanc iuris insolentiam plura sunt, quæ induxerunt ac permouerunt Romanos. Principio enim per diuortia Romanorum, quibus illis uxores suas vel ex leui vel etiam ex nulla fere aut certe non idonea causa dimiserunt, fieri non potuit, ut uxoribus vel communionem bonorum darent vel etiam stabilem hereditatis spem. Quam potestatem cum sibi etiam uxores in uiris dimittendis sumpfissent, his quidem, dici nequit, factam fuisse iniuriam. Ne igitur infecuto diuortio difficiles essent calculi in bonis æstimandis computandis & cuique coniugi assignanda eorum parte: melius magisque consultum videbatur, ne commiscerentur, verum coniugio soluto, quilibet tolleret id, quod intulerat. Deinde uxores, quæ moribus Italix vixerunt, vix habuerunt occasionem ad faciendum quæstum in re familiaris. Imprimis, quod maritorum æmulatio & suspitio non permisit mulieribus, ut vel in publicum irent vel negotiarentur domi vel sola solis libere loquerentur. Taceo, quod egus generis uxor se etiam fecit ita suspectam plebi, ut, vulgi iudicio, leui macula notaretur.

Ex.

Causæ 1) Romanorum diuortia.

2) foeminarum Italicarum oria.

Ex operis itaque solorum masculorum cum expectanda effent lucra, neque causa fuit, quare scemina ad bonorum societatem hereditatemque admitterentur. Præterea pater etiam solus liberis suis suppeditavit ea, quibus iisdem opus fuerat ad cultum & victum: contra mater ab hoc officio fuit aliena neque lege ulla ad suos alendum olim fuerat coacta. Igitur vitio verti non potuit marito, si uxorem, nullo onere grauem ex re familiari, de domo sua nudam dimisit. Accedit, quod neque matris suæ heredes fuerint liberi *pr. Inst. de Scto Orpbiano* neque mater heres liberorum *pr. Inst. de Scto Terulliano*. Vt adeo penes patrem sola potestas in liberos, facultas sola ex illorum operis & fortunis acquirendi, spes liberorum ex opibus patris solius: uxori nihil, nisi verbum remansit, ob quod illa dici potuit mater familias. Adderem incusationes, quibus impeti solent ingenia italorum, ne lucri causa coniux coniugi strueret insidias heredipeta. Atque hæc pristini iuris causa fuit, ob quam nulla coniugum apud Romanos successio. Cum vero maritus excluderet inde uxorem: neque ille sibi ius hoc potuit adrogare.

(dd) Fuit enim dos tam diu penes maritum, quam diu uxorem aluit. Matrimonio itaque dissoluto aut demortua uxore dotem restituere debuit maritus hereditibus uxoris. Id quod est testatissimum. Sic in *l. un. §. 6. C. de rei ux. act.* verba sunt hæc: *Illo procul dubio seruando, ut, si decefferit mulier constante matrimonio, DOS non in lucrum mariti cedat, sed ad mulieris heredes secundum sui naturam, transmittatur.* Nisi patris aliter conuenerint inuicem coniuges, uti *l. 19. C. de donat. ante nupt.* atque *l. 18. C. de iure Dot.* Atqui etiam hæc exceptiones firmanunt regulam, uxoris heredes neutriubi fuisset

3) ex maternis opibus nulla spes liberorum

4) neque maris aut auiae hereditas liberis.

5) Italici frequentia assuetudine.

Quare maritus exclusus sit a successione dotis?

fe maritos. Neque præter rem. Quoniam ne quidem uxor aliquid a marito accepit & causa oneris matrimonialis remota, etiam dotis cessauit ulterior possessio.

Quare a donatione propter nuptias exclusæ uxores?

(ee) Donationem propter nuptias, dissoluto matrimonio, non lucratas esse uxores, sed ab illis redditas heredibus maritorum, postquam receperant dotem, id quidem caret dubitatione. Quorsum euolui possunt *l. ult. C. de donat. ante nupt.* atque *Nouella 91.* nisi pactis aliter prouisum datumque uxori, ut, post dotem receptam, etiam lucraretur propter nuptias donationem eamque vel totam vel illius aliquam partem *l. 9. ex morte C. de pactis conuentis super tote atque Nou. 97.* Taceo, quod iuris rationes circa *dores & auditores* seu ante nuptias donationem prorsus sint eadem *Nou. 97. cap. 1.* Ut adeo, uxore dotem repetente, idem habeat maritus donata propter nuptias recuperandi.

Qui effectus confarreationis in connubiis?

(ff) Hæc quidem vetustissimi iuris apud Romanos sunt reliquiæ. Scilicet, ut connubiis adderetur aliqua religio: *aliqui coniuges in nuptiis sacra fecerunt numini in farreo pane, inter que mulier in manum uiri conueniebat.* Vnde huic generi nuptiarum nomen est datum *confarreationis*, coniuges dicti sunt *confarreati*. Ex veteribus descripserunt ritum hunc ARNOBIUS *lib. 4. adu. gentes c. 17.* VLPIANVS *in fragment. tit. 9.* Cuius verba sunt hæc: *Farre conuenitur in manum, certis verbis & testibus X. præsentibus & solenni sacrificio factò, in quo panis farreus adhibetur.* Idem BOETHIVS *in topicis Tullianis.* Quorum omnium plurimumque aliorum loca congeffit BRISSONIVS *de ritu nupt. p. 109. uo.* Hoc igitur ritu contractis nuptiis, testimonio clarum est *Ciceronis, Luciani, Macarii,* quod tum communio fuerit bonorum inter
con-

coniuges. Vt uxor audiret *condomina*, effetque inter heredes suos neque minori iure succederet marito in bonis, quod plene planeque docuit HOTOMANNVS de ritu nuptiar. cap. 26. Quare autem postea factum sit, quod noluerint porro coniuges ita confenire & confarreati, haud dubie euenit propterea, quoniam coniugum hereditates, hoc ritu stabilitæ, in concinnæ videbantur sequioris æui corruptelis, quas descripsimus supra lit. cc.

(gg) Quemadmodum Romani per imaginarias venditiones fecerunt alia plura: ita etiam contraxerunt hoc ritu nuptias. Exponat nobis illum BOETHIVS in laudatis topicis: Coemptio certis solennitatibus peragebatur & sese in coemendo inuicem interrogabant, vir ita: AN SIBI MULIER MATERFAMILIAS ESSE VELLE? illa respondebat, VELLE: item mulier interrogabat, AN VIR SIBI PATERFAMILIAS ESSE VELLE? ille respondebat, VELLE. Itaque mulier in viri conueniebat manum & vocabantur hæ nuptiæ per coemptionem & erat mulier materfamilias, viro loco * filia. Idem SERVIUS lib. 4. Aeneid. & lib. 1. Georg. Suppleat historiam harum nuptiarum Varro, interprete NONIO de propr. serm. c. 12. Ita autem ille: Nubens mulier tres ad virum ASSES ferebat. Vnum, quem in manu tenebat, tanquam emendi causa dabat marito: alium, quem in pede habebat, in foco larium familiarium ponere: tertium, in sacciperio cum condidisset, resignare solebat. Plenus de hoc actu BRISSONIVS de ritu nuptiar. p. 210. 211. 212. Idem hic ritus eosdem habuit iurium effectus in successione & hereditatibus inuicem accipiendis, qualem descripsimus in notula proxima confarreationis, quod commonstratum dedit HOTOMANNVS de ritu nuptiar. cap. 26. Omnia enim huc loca veterum conquirunt, qui uxorem adpellant rerum familiarium condom-

Qui coemtionis effectus in conubiis?

G nami,

*Variusque opi-
nionis censura.*

*Tertia nupti-
arum species
usu mulieris
annato.*

*nami, sociam, inter quam & maritum nihil sit diuidu-
um, proprium nihil, sed communia utrinque. Ego,
quamuis non negem, tam in confarreatis, quam in co-
emtis nuptiis bonorum fuisse communionem inter con-
iuges, nego tamen illud, quod factum hoc sit intuitu
ritus alterutrius. Nam principio loca innumera sunt
HALICARNASSAEI lib. 2. c. 26. PLVTARCHI de præceptis con-
nub. COLVMELLAE lib. 12. VLPANI in fragm. tit. 22, GEL-
LIJ lib. 18. c. 6. unde clare constat, temporibus verustissi-
mis uxores uniuerſim in numero fuiſſe ſuorum here-
dum. Cum itaque auctores raro hic ſigillatim loquan-
tur de uxore huius vel illius ritus, putauerim regulam
hanc quondam fuiſſe generalem. Deinde, quæ de
nuptiis, ex annuo cum muliere uſu ac contubernio præ-
ſumptis, contractisque cum ab HOTTOMANNO cap. 22. tum
a BRISSONIO p. 208. ſq. ſcribuntur & quod eius generis mu-
lieres uerbo *matrum familias* non ſint adpellatæ, illud qui-
dem facile largior. Verum quis non uidet quæſo! factas
ita fuiſſe nuptias non niſi rariffime adeoque non regulæ
nomen illas mereri, ſed exceptionis. Abhorruit haud
dubie ſcæmina honeſta aut uirgo integræ famæ annuo
ſpatio contubernalis eſſe uiro, ei corporis ſui copiam fa-
cere ac uſum ſub ſpe futuri matrimonii. Præterea
cum Romam nondum inuaſiffent corruptelæ *lit. cc.*
deſcriptæ in notula præcedente, nihil æquius & na-
turæ decretis amicum magis fuit, quam thori ſociam
bonorum quoque mariti eſſe conſortem. Contra
nullus dubito, cum, præter duos *confarreationis* & *co-
emtionis* ritus nuptiales, olim non eſſent alii uere ho-
neſti, eo in primis ſine nouos nuptiarum modos in-
ueniſſe Romanos, ne ulla coniugum porro uel ſucceſſio
eſſet uel bonorum communio.*

(hh) Fuit

(hh) Fuit enim in cuiusque coniugis arbitrato, qua demum lege vellet inire fœdus connubiale, adeo ut nuda etiam hic pacta pariant obligationem. Sunt ea de re integri tituli in pandectis de *pactis totalibus* inque codice de *pactis super dote, antidote, paraphernis, cetera*. Cuius enim intererat magis promoueri nuptias, illa etiam pars alteri concessit favorabiliora pacta connubialia.

Qui pactio succedere possit coniuges.

(ii) Sunt hæc beneficia longa recentiora neque inconsulta tamen. Cum enim coniux superstes pauper esset, decessor autem locuples; illi ad huius successionem in certa parte cum liberis etiam locum fecerant. Ita enim *Nou. 53. cap. 6.* fere concepta est: *Ad clementiam aptata lex. Videmus, licet bona mariti relicta multa sint, viuat tamen uxor superstes in egestate, cum omnia sibi adrogent liberi. Sancimus igitur, huiusmodi uxorem indotatam in egestateque viuentem cum liberis vocari ad quartam substantiæ defuncti partem. Quæ lex etiam viris fit communis. Ita tamen, ut non transcendat hæc portio centum librarum auri quantitatem, imo, si filii fuerint plures, quam tres, filialis portio debeatur superstiti uxori, non tamen quoad proprietatem, sed usumfructum ad dies vite, quod addit NOVELLA 117. cap. 5. AVTH. præterea C. unde vir.* Dubia in hoc argumento respondent KOHLIVS & post hunc a SOMERN de *successionib. coniugum*, FOERSTER, RICHTER, b. m. STRYKIVS de *successione ab intestato*. In plerisque tamen desideratur lumen veteris Latii & Germaniæ institutorum sedula & liberalis collatio.

Successiones coniugum ob mendicitatem in substantia quartæ aut portiois filia is usufructu.

(kk) Principio de causis patrii instituti & factæ inter coniuges bonorum communionis: post de exemplis & mira omnium Germaniæ prouinciarum consensione. Est igitur imprimis hic attendendum, quod

Quare apud Germanos bonorum inter coniuges communitio legitima?

Quia 1) uxores non otiosae, ut in Latio, sed assidue & laboriosae.

testibus Tacito.

Strabone

Varrone

uxores Germanorum in matrimoniis non ad otia & delicias uocentur, ut in latio fieri diximus, sed ad operas, labores, quæstuumque causas in re familiari. Quapropter æquitas & ratio iubet, ut, quæ focia fuit operarum, sit quoque heres familiarium bonorum. Plene planeque de maioribus nostris testatur TACITVS cap. 17. de M. G. his quidem verbis: *Ne se mulier (uxor futura) extra virtutum (laborum) cogitationes extraque bellorum casus putes, ipsis incipientis matrimonii auspiciis admonetur. Venire se *LABORVM periculorumque SOCIAM: idem in pace, idem in prælio passurum * ausuramque. Hoc iuncti * boues (utrique coniugi sub iugo trahendum & laborandum eodem), hoc paratus equus, hoc data arma denuntiant. Sic viuendum, sic pereundum. Accipere se, que liberis * inuiolata ac digna reddat. Scilicet uxoribus Germanicis eadem lex scripta fuit, quam exemplo Hispanicarum, Celticarum, in quibus ipsi etiam Germani Thracicarum, Scythicarumque mulierum comprobatur STRABO lib. 3. circa finem p. 165. his verbis: Non virorum modo fortitudo ac labor, sed etiam mulierum. MULIERES enim agros colunt & cum pepererunt, suo loco viros decumbere iubent (quod ultimum forte ex ingenio additum auctoris) usque ministrant. Inter operandum ipse se penumero infantes lauant & inuoluunt. Narrant, fuisse aliquem, qui viros & mulieres conduxerit ad fossionem. Sed in his mulierem quandam, correptam doloribus partus, non longe ab opere digressam, edito foetu ad opus rediisse, ne mercedem amitteret. Idem de barbaris gentibus scriptum reliquit DIODORVS lib. 4. c. 7. quod foeminas quoque in laborum communionem soleant adsciscere; quod mulieres simul ac viri operas suas elocent pro mercede, cetera. Etiam VARRO lib. 2. de re rustica. c. 10. exprobrat id Romanis, quod foeminae*

minae eorundem indulgeant otio, exemplis barbarorum desidiã earundem executiendam esse, quæ in eadem, etiam puerperæ, industria & laborum societate cum viris & maritis suis persistant. Verba eius fere sunt hæc: *Qui in saltibus pascunt, his mulieres solent adiungere, quæ sequantur greges & expediant cibaria eosque faciant assiduos. Eæ mulieres in opere non quidem viris cedunt. Nam & ipsæ pascunt pecus, ad focum lingua adferunt, cibum coquunt. Eadem illis mater & nurix. Alunt pueros quandoque singulos iterum binos. Ostendunt ille foetas nostras, quæ in conopeis iacent dies aliquot, esse leuuncidas ac contemnendas. Vix ab opere discedunt puerperæ apud barbaros, ut puerum non peperisse, sed inuenisse, putes.* Quæ loca, si cum illis conferas, quæ de Romanis sceminis superius litt. cc. p. 46. scripsimus, inter utrasque facile adparebunt differentiæ. Ob quas scemina omnino ab hereditate mariti vel excludi potest vel admitti ad eandem. Neque enim aliis fere moribus utimur etiam nunc, in locis Germaniæ illis, quos non infecerunt vel Latii vel peregrini populi alius corruptelæ. Deinde, quæ apud Romanos diuortia fuerunt & libitines, viros mutandi & sceminas, pro cuiusque ausu & arbitratu, nullam ob aliam causam, quam ita placuisse, ut ne quidem coniuges inire potuerint pacta, iuxta quæ neutri diuertere liceret, sed matrimonio vinculum esset indissolubile atque æternum *l. libera 2. C. de mutil. stipular.* illa necquicquam infecerunt connubia Germaniæ nostræ, licet olim paganæ. Certe mulieres Germaniæ a libidine diuertendi tantopere fuerunt alienæ, ut etiam damnarent, maritis demortuis, repetita matrimonia. Imo viduæ factæ vitam laqueo finiunt facilius, quam cogitarent de secundo matrimonio

2) in Germanorum connubiis diuortia non nisi rarissima.

monio. Quæ huc pertinent fere conquisuerunt CLY-
 VERVS *Germ. antiq. lib. 1. cap. 20. § 43.* atque HACHENBERG
dissert. 5. de nupt. Germ. §. 14. 17. Atque hæ causæ sunt,
 quare in vetustioribus legibus Francicis & Alemannicis
 ex eo etiam tempore, ex quo sacra Christi acceperunt,
 in diuortiiis tolerandis patria nostra, ipso Latio aliisque
 regnis atque prouinciis, fuerit difficilior. Quod cum
 ita esset, diuortiorum metus impedire non potuit con-
 iuges in Germania, quod tamen p. 46. 47. de Latio di-
 ximus, quin uiuerent in bonorum communione. *Præ-
 terea* abhorrent quoque ingenia Germanorum ab assa-
 finis & manibus ficariorum clandestinis, partim, quod
 pectora circumferant aperta magis, quam ut, simulando
 amicitiam, vitæ alterius struere & parare possint
 insidias; partim, quod auaritiæ ueneno non ita cor-
 reпти sint, ut pro leui mercede aut aliqua lucri spe au-
 deant agere homicidas. Ut adeo neque ex hoc metu
 dissuaderi potuerit bonorum inter coniuges commu-
 nio. Maximum vero illud tandem est, quod moribus
 Germanorum vere dici possit, liberos etiam sub mar-
 tris esse potestate neque illa solui facilius, quam pater-
 na; ut ante nos scripsit docuitque vir illustris, THOMA-
 SIVS *ad lib. 1. inst. tit. 12.* Quemadmodum igitur libero-
 rum ante nihil proprium fuerat, quam emanciparentur,
 in peculiorum nescio quondam Latio: ita nihil
 impedit, quo minus idem fuerit in Germania verum
 de matris potestate. Quid? quod matri quoque *sui* id-
 eo heredes sint, quibus in Germania veteri eo certior
 spes in bonis maternis, quo testatum magis est, Ger-
 manos testamentorum fuisse ignaros neque exemplum
 auditum, quod vel pater vel mater excluderint liberos
 suos

3) inaudita a-
 pud Germanos
 assassinia.

4) matrum
 potestas in li-
 beros.

5) nullum a
 matre pericu-
 lum exhereda-
 tionis aut læ-
 sionis in legiti-
 ma.

suos ceu naturales heredes a bonorum successione. Quod iterum Latii fuerat cauendum metuendumque ex bonorum inter coniuges communione. Tandem ^{6) liberorum nulli sub parentum potestate quaestus.} uti per veteris Latii instituta graue erat liberis, ut in patris, ita quoque in matris potestate senescere illisque, non sibi & suis acquirere: ita neque hoc metui poterat in Germania nostra. Vti supra p. 44. iam est dictum euictumque, Germanorum emancipationes in ipso liberorum arbitrato esse, si quidem hi ad quaerendum victum & cultum fuerint habiles. Ad extremum ^{7) in mulieribus iterata matrimonia ceterata.} supra p. 54. iam docuimus, quod mulierum secundæ nuptiæ Germanorum moribus damnatæ fuerint numeratæque inter res execrandas & detestabiles, quod plenius ostendit CLUVERVS lib. 1. c. 20. Quapropter neque bonorum communioni inter coniuges illud obfuit, quod, iterum nubendo, mater liberos destituere possit bonorum hereditate. Quod omnia si cum moribus veteris præcipue Latii contuleris, illud facile patebit, bonorum communionem inter coniuges Romano iure omnino fuisse inconcinnam: quæ institutis Germanorum fuit commendatissima, quod iam nunc est ostendendum & commonstrandum.

(II) In nota præcedenti de rationibus est actum communionis bonorum inter coniuges Germanos: sequuntur nunc leges & statuta ipsa. In his audiemus primum iure consultos FRANCOS. Ita autem Iustus VERACIVS in libello consuetud. Bambergens. part. 2. quæst. 1. 2. seq. de moribus istius regionis: *Communio bonorum inter coniuges longe aliter hic accipitur, quam apud Romanos eorumque in societate & de communi diuidendo & hereditanda familia iudicis. Hic enim re uera diuisa est res & nemo*

Pro communionem bonorum inter coniuges plenissima leges Germanorum
1) Francorum.

nemo possidet eam in solidum. Sed coniux Germanus quivis totius patrimonii utrobique confusi est dominus & quæ uxoris fuerunt, iam & mariti sunt atque contra. Inconcinnum forte illud auribus est Latinis, unius rei plures esse dominos in solidum: sed his forte moribus uixerunt primi christiani, ut omnia essent omnium. Constituitur hæc communio utriusque coniugis cohabitatione continuata per annum & diem. Intra hunc enim spatium habent deliberandi, utrum pactis sibi aliter velint providere. Sunt autem communia uniuersim bona omnia, mobilia, immobilia, acquisita & acquirenda. Mortuo itaque coniuge alterutro superstes dominium consequitur solitarie. Neque demortuo est integrum, aliter disponere in testamento. Neque liberis ulla legitima, quam post expectare debent a superstite. Ceterum superstes tenetur soluere multam & aes alienum, quod coniux alter contraxit quocunque nomine & causa, quamuis superet alteram partem. Vrius enim dominium fuerat idem, quam alterius & cuiusque in solidum, cetera. In reliqua Francia Franconiaque idem iuris fuisse, facile esset ad probandum sigillatim, nisi temporis ratio vela iuberet contrahere. Pulchra eius iuris causa legitur in der Landger. Ordn. des Herzogth. Francken *part. 3. tit. 88. §. 2.* his quidem verbis concepta: *Die weil beyde Mann und Weib in unserm Stiff des Herzogthums Francken fast zugleich die Bürde der Ehe tragen und mehrtheils* hartiglich arbeiten müssen, quod illis est concinnum, quæ supra scripsimus p. 52. De SVEVORVM hic moribus plura nobis sunt argumenta. Huc certe verba respiciunt SPECVLI SVEVICI cap. 46. Mann und Weib mögent nicht gehalten Gut gezeuget & cap. 34. Stirbt einer Frauen ihr Mann, sie bleibet in des Mannes Gut ungetheilet mit ihren Kindern. Quod etiam*

2) Sueduorum.

etiam monuit SCHILTERVS exerc. 41. §. 75. Eodem quondam iure usi sunt incolæ Wurtembergici ducatus, cum huc respiciant verba des Landrechts *part. 4. tit. 1. p. 426.* Demnach des Erbrechts halben bishero viel Klag entstanden, bevorab, da die Eheleute einander succediret, ob gleich derselben zusammen gebrachtes Vermögen nicht gleich gewesen. Folglich entweder der überlebende Ehegatte oder die hinterlassene Kinder bevortheilet werden müssen, si scilicet lance rem hanc æstimemus iuris Romani. Addo Sæuica HALAE meæ STATVTA in constitutionibus diuersis, quas dabo ex codice MSCO. Confirmatio Max. I. an. 1498. his verbis fere est concepta: Über den alten Gebrauch, Stattnrecht, und Herkommen zu Halle, nemlich daß ein Ehegatt das andere an allen verlassenen Haab und Gut, Mannlehen allein ausgenommen, erbet, und des verstorbenen Vater, Mutter, Bruder, Geschwistrig, Befreunde außgeschlossen werden. Quæ enim post mutata sunt, ut in bonis mariti superstes uxor habeat eousque usumfructum den Besitzt quousque non iuerit ad secunda vota teneaturq; ideo tum ad diuisionem, illa huc quidem non adeo pertinent. Festinamus ad iura veteris THVRINGIAE. In illis *Arnstadiense* statutum in hoc argumento laudat *Modest. PISTORIS part. 4. quest. 104. pr. p. 417.* Idem olim in uetustioribus Thuringiæ ciuitatibus *Erfurthi, Mulhuse, Northuse* aliisque in usu fuisse, docent me horum locorum inedita chronica & eius generis alia monumenta. Idem CARPZOVIUS de Salza, & Sangerhusa testatur *part. 3. consil. 12. def. 6. n. 5.* SAXONES, ad quos nunc deuenio, quamuis iura successoria paulo immutauerint, olim tamen pariter inter coniuges bonorum habuisse communionem, illud quidem cum ex uetustiorum temporum monumentis constat, tum ex reliquiis, quæ in variis locis supersunt etiam nunc.

3) Thuringiorum.

4) Saxonum.

H

nunc. Ipse Speculator Saxo *lib. 2. art. 31.* his utitur verbis: Mann und Weib haben nicht gezweyet Gut zu ihrem Leibe. Cetera forte addita sunt ab interprete patrii iuris inuido aut ignaro. Vicinorum ANHALDINORVM mores antiquos refert quidem, sed tamen & corrigit die Unhaldsch. Landes Ordn. *iii. 45.* Cuius verba sunt: Wir befinden aus täglichen Klagen, daß in unsern Landen viel widerwärtige Gewohnheiten enthalten, wie die Erbschafften pflegen genommen zu werden. Sonderlich wenn sich Todes-Fälle zwischen Mann und Weib zutragen, daß die Frauen so überbleibet, wie viel Kinder auch vorhanden seyn mögen, oder wie sonst ihre Habe ehe dem beschaffen gewesen, an etlichen Orten die Güter alle, an etlichen die helffte nehmen. Idem in BRUNSVICENSI quondam principatu & LVNEBURGI sigillatim moris fuisse, testis est *Hardewig a DASSEL ad consuetud. Luneburg. artic. 1. p. 149.* Wie die Kinder weder Vater noch Mutter zur Theilung zwingen können, so lang sie in Wittumstand verharren. Idem verum est de urbe BREMENSI, ut ex uecustissimo & Carolo IV. probe coæuo codice mihi clarum est, quem MSCVTM adferuo in literaria suppellectili, quamuis etiam testis hic sit *Modestinus PISTORIS vol. 2. cons. 2. in pr.* De HAMBURGO loquitur *lib. 3. c. 3. art. 3. 4.* & uecustissimus interpres, qui lingua veteri utitur Saxonica, quem habeo pariter *msctum.* Statuto LVBECENSI infigne hic lumen, ut Germaniæ propemodum uniuersæ, attulit *MEVIUS part. 2. tit. 2. artic. 2. p. 349.* De patria tua, canditate nobilissime eo minus est dubitandum, quo retinencior illa fuit in conseruandis pristinis institutis & quo plures hic testes a te ipso conuerti & laudari sunt. Sigillatim de *Mindensi, Osnaburgensi, Heruurdienfi, Hamensi, Susatenfi, Monasterienfi, Fuldensi, Paderbornensi* aliisque ciuitatibus mihi constat ex variis monumentorum reliquiis.

Qua-

5) Westphalorem

Quarum enarratio fieri nunc haud potest, quoniam tu abiturum urges & finem expectas opusculi. Suppleat interim nostrum officium *Iacob. Andr. CRVSIVS ad Stat. Mindens. artic. 16. 17. decis. 2. 4.* Neque SLAVICA in Germaniæ iura aliena fuerunt a bonorum inter coniuges communione, quod facile est ad commonstrandum. Rexit inter Venedos dux transalbinus & iura *Brandenburgica*. Hæc autem voluisse, ut, ni aliter pactis provisum sit, coniuges bonorum colerent communionem, id quidem constitutionibus Marchicis usque probant *Andr. KOHLIVS in libello coniug. successioib. p. 156. seqq.* quamvis maiora huic viro lumina fuerint, ex Latii legibus, quam ex indole patriæ institutorum, Idem *Schephtzius, Pruckmannus, Millerus* alique, si lubet, facile evoluendi. De moribus ROSTOCHII idem tradunt *COTHMANNVS vol. I. respons. s. Iean. GOEDDEVS vol. I. Marburg. consil. 26. n. 90. & Michael GRASSVS in recept. sent. §. mortis consaq. II. n. 4.* De BELGICARVM prouinciarum huiusmodi iuribus ex instituto *Petr. PECKIVS, Simon van LEEWEN, IURON SOMERN, a WESEL, Ant. MATTHEI & centum alii.* Vnde clare esse possunt eius communionis inter coniuges reliquiæ. Taceo regna Germaniæ vicina, de quibus pariter conquirerem auctores, nisi illa alium locum exigerent. Ceterum vel ex his, quae dixi, omnino intelligi cum causæ possunt, tum veritas ipsa, in Germania coniuges bonorum coluisse communionem. Consensio enim omnium prouinciarium pro voce haberi debet ipsius imperii Germanici: licet mores aliquae in hoc iure migrauerint. Id quod factum esse scio vel ex legum Romanorum nimio cultu vel ex ignoratiis Germaniæ & Latii coniugum liberorumque differentiis

(mm) Supra p. 57. vidimus, quod, demortuo coniuge alterutro, sublataque bonorum communione, dominium eorum omne veniat ad superstitem, nulla portio

6) Venedorum.

7) Belgarum.

Num. coniuge demortuo, bona omnia sine superstite,

nulla libero-
rum.

Affirmatur.
Quoniam 1)
uxor cogi ne-
quid ad dini-
dendum cum
liberis.

ne haftenus adsignanda liberis. Quodsi vel viduus vel vidua ad *secunda vota* iuerint, tum demum prouide apud Germanos est constitutum, ut liberi segregentur da familia parentis, non omni facultate nudi & pauperes, verum certa parte instructi bonorum. Liberi itaque, segreges facti semel, porro non habent, quod ex lege urgeant spem aut iura *noúe hereditatis*, siquidem decesserit parens, qui semel illis prospexit opibus in familia *separatione*. Est enim adsignata portio illis instar *legitimæ* parentis adsignantis, non alterius, qui morte fuerat præuentus. Adeoque vinculum consecutionis est firmissimum, liberos segreges (*die einmahl abgetheilt, abgefunden und abgefonderte Kinder*) porro nihil habere, quod vel a parente, post nouas nuptias, vel etiam a liberis inde pronatis expetant aut expectent, a quibus ille omnino seiuncti sunt factique *dissortes*. Contra ultimi matrimonii liberos solos & parentibus suis & sibi inuicem succedere, exclusis aut non attentis prioris thori filiis aut filiabus, *segregibus, separatis & dissortibus*. Quod facile mihi quidem videtur tam ad probandum, quam ad respondendum opposita argumenta. *Principio* enim superstes coniux, exempli loco, *uxor*, nam idem de marito iudicium, ex quo maritum amisit, necquicquam diuidere cogitur bona cum liberis aut heriscere familiam p. 58. quod olim apud Romanos factum, ubi uxor tantum habuit filialem portionem unumque numerum absoluit inter heredes suos. Contra, mortuo marito uxor superstes retines sub sua potestate & familiam uniuersam & familiaria bona, usque dum iuerit ad *secunda vota*. Ex in numeris Alemanniae statutis, laudabimus unum. Ita enim CODEX MEUS BREMENSIS MSCT. III. §. 2. *Wor two Lüde thosamen komment Mann und Frauen in echtschup und Kinder, winnent, so welcke öhre*

ihre eber steruet, de beeruet, den andern. (Demortui itaque coniugis bona superstitis sunt, non liberorum) Steruet de Mann allererst und holt sich de Frauwe wol und ehrlichen nach dhret Mannes dode: de Frauwe schall mit dhren Kindern freylicken sitten an Erue und in allen Gädern. Ita scilicet, quam diu nullum periculum ab uxoris prodigalitate, tam diu nequeunt liberi urgere uxorem ad illis adsignandam bonorum portionem p. 58. Quod haud dubie fieri possit, si bonorum altera pars, iure mariti seu patris sui, liberis obuenisset. Deinde cum superius & alibi iam sit dictum probatumque, quod matri non minus sit in liberos potestas, quam patri. Itaque in bonorum iudiciis eodem utriusque digni esse videntur. Et tantum abest, fieri non posse, ut liberi acquirant matri, ut bona eorum sint etiam matris: quam testatissimum est ex p. 41. quod haec commoda ante fuerint patris, quam Romae nomina audirentur peculiorum. Porro non videri debet, quasi *matris potestatis* otiosa tantum sint verba apud Germanos. Nam pariter & matri incumbit, ut alat liberos, ut impensas faciat ad honestas artes ac disciplinas, ut doret & quidem, ut olim, TACITO auctore cap. 17. mores fuerant, tam filios suos, quam filias. Daß die Mutter sich angelegen seyn lasse, ihre Kinder zu unterhalten, solche zu erziehen, zu Erlernung etwas redliches anzuhalten, selbige, wenn sie zu Ehren schreiten, auszustatten und zu verjorgen. Non igitur matri, quæ, inaudita certe apud Romanos, onera habet, inuidenda sunt commoda solitarii domini. Quod cum ita sit, iure meritoque ex eo tempore, ex quo mater *secundis votis* se obstringit liberosque segregat a se, adsignata cuique bonorum parte, horum intuitu, dicitur mori & vinculum extingui familiaræ, quo eousque constricti.

2) liberi sub
maris non mi-
nus sunt pote-
stare.

3) matris o-
nera alendi
& dotandi, i-
gitur etiam
commoda ple-
ni domini in-
sunt patris.

4) iterum nu-
bendo mori
dicitur con-
iuges.

§ vidua cum
secundo mari-
to bonorum i-
terum commu-
nio.

Dissolutio con-
trahitorum.

Quia 1) desit
ita vel patris
legitima vel
matris.

uixerunt, ita COTHMANNVS *vol. 3. conf. 47. n. 79.* Præ-
terea cum in locis, ubi bonorum inter coniuges est
communio, nulla lege vidua prohibeatur, ne & illa
his moribus ineat secundas nuptias atque alterum mari-
tum omnium bonorum suorum faciat participem: haud
dubie ita causæ intelliguntur diuisionis bonorum factæ
& segregationis liberorum ex priori thora ex causisque
illis vinculum consecutionis hoc quidem, segregatis
liberis postea in bonis maternis siue cum matre ipsa a-
gere velint siue cum secundi matrimonii liberis, disfor-
tibus scilicet & unilateralibus fratribus suis aut foro-
ribus, nil quicquam iuris porro superesse. Taceo alia,
quæ ipse in exhibita mihi dissertatione congestisti. Iam
binis verbis audiemus contra sentientes, quorum argu-
menta breuiter etiam nunc respondebimus. Principio
aiunt, deesse ex nostra doctrina liberis suam legitimam
vel patris intuitu vel matris. Quod si enim adsigna-
tam in segregatione portionem mater ponat loco legiti-
mæ, clarum esse eandem haberi non posse pro paterna.
Repono. Neque veteris Latii iure *duplicem* liberis fuisse le-
gitimam, verum suffecisse *patris* solius: quia bona ma-
tris lex non liberis adsignauit, sed eius consanguineis,
quod dictum p. 47. igitur idem tolerandum in Ger-
manorum institutis. Deinde in sensu iuris naturalis le-
gitima portio hæc est, quæ sufficit liberis ad cultum
& victum. Atque hoc sensu, quem Germani usu etiam
adprobant alibi, ut ostendi in *Trebelliana exule cap. 4. segm.*
2. §. 2. 3. 4. satis est, si liberi habeant legitimam id est
alimenta a parente tantum alterutro. Taceo, quod
legitimæ, in liberis educatis & emancipatis præsertim
tantus fauor non sit, quoniam liberi apud Germanos
raro aut nunquam parentibus profunt ad quæstum rei
familiaris, ut dixi p. 55. quorsum tamen in sanctionibus
legi-

legitimæ digitum intendit Roma propterea que nulla olim in officiosi aut defientis legitimæ querela emancipatorum. Vt adeo parens Germanus suo erga liberos officio satisfecisse videatur, si educauerit eos formaueritque, ut habiles ipsi essent ad quaerendum victum & cultum possentque ita emancipari. Post adferre solent exempla, quibus fieri aliter non possit, quam ut liberi in demortui parentis facultatibus maximopere læderentur bonaque aduersus naturæ decretum deferrentur ad extraneos. Finge enim patrem habuisse 10000. in bonis: matrem vero pauperem, fuisse & bonis nudam. Mortuo patre nihilominus matrem accepisse 5000. & decem superstites liberos totidem, id est, singulos 500. imperiales aut, quod idem est vigesimam paternorum bonorum partem. Si itaque matri *binubæ* dimidiam suam liceret totam vel nouo marito vel liberis secundarum nuptiarum deferre: plus accipere de bonis paternis extraneos heredes, quam suos. *Repono.* Ex quo bonorum inter coniuges Germanis placuit communio, quod fere CAESAR *lib. 6. cap. 19.* dicit etiam in Gallis: frustra disputatur, num aliquid inde potuerit euenire, quod minus esset consultum. Certi Germani singularem habuerunt rationem fidei coniugalis vulgique sermone dixerunt, ubi corporum & animorum communio, quidni etiam ibidem communio bonorum, *Mann und Weib ein Leib: Wenn ich meinen Leib gönne, dem gebe ich auch mein Gut.* Imo satis esse poterat liberis, si quidem illis de victu cultuque utrique parentes fuerunt obligati. Taceo, unius exempli fortunas, compensandas esse cum fortunis aliorum. Quid enim? Si matri ingentes fuerint opes, pater contra bonis nudus & pauper. Nihilominus certe matrem binubam carere oportuit altera bonorum suorum parte, liberis primi matrimonii per legem hanc

2) laedi possent ita liberi maximopere.

hanc assignata. Plura essent, quæ dici possent, sed, breuitatis gratia, ne adpendicis excedam mensuras, filium hic abrumpo.

Peroratio.

Habes itaque mea ex differentiarum doctrinis lumina, quibus tua volui collustrare. Facile enim intelliges, ex *communione* bonorum venire *successiones* coniugum solitarias; ex his ante secundum matrimonium liberorum *segregationes*; hinc fieri deinde, quod ex diuersis matrimoniis exheredes sint fratres sororesque dissortes. Id, quod erat commonstrandum. Ego autem, canditate nobilissime, non possum te sine testimonio dimittere integræ fidei, morum probitatis studiique collocati in addiscenda iuris prudentia. Est tibi præ aliis quamplurimis ingens felicitas, quod patrem habeas, virum doctissimum & munerum amplitudine nobilissimum, quo duce ea, quæ in academiis didicisti, nunc ipso usu potes cognoscere & in forensibus negotiis experiri. Det DEVS, ut vir in Westualia foris celeberrimus meritissimusque rebus humanis diu superfit, præsitque iudicio curiali, quod CANCELLARIAM dicunt, cuius præsidem agit & directorem grauissimum. Ita enim fiet, ut tuæ quoque fortunæ magis magisque crescant adaugeanturque. Faxit NUMEN, ut patriæ tuæ olim parvis referas exemplum atque imaginem fisque & nominis heres & insignium meritum. Vale.

Tuis commodis

addictissimus

Halae Venedor.
Kalendis Octobris 1710ccxv.

I. P. Ludewig, ICT.

FINIS.

Halle, Diss., 1714 (A/L)

ULB Halle

003 869 970

3

Sb.

Q. D. B. V.
DISSERTATIONE INAUGVRALI
Differentias iuris
Romani & Germanici

IN
SUCCESSIONE
CONIUGVM

ET
DISSORTIVM LIBERORVM,

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO REGIAE DOMVS PRINCIPE AC DOMINO,
CAROLO,

PRINCIPE PORVSSIAE, CETERA,
IN FRIDERICIANA,
PRAESIDE

D. IOANNE PETRO LVDEWIG, ICTO,

REGI A CVRIALIBVS CONSILII, PROFESSORE IVRIVM ET
HISTORiarVM ATQVE MAGDEBVRGICI TABVLARII ARCHIVARIO.

PRO DOCTORIS PRIVILEGIO,

RITE CONSEQVENDO,
RESPONDEBIT

IOANNES WILHELMVS BLECHEN,

ALTENA WESTPHALVS,

DIE IV. MENSIS OCTOBR. clō lcccxiv.

HALAE MAGDEBVRGICAE,
TYPIS EMANVELIS SCHNEIDERI, ACAD. TYPOGR.

Recusa clō lccc XLVII.

(9)

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

Farbkarte #13

B.I.G.

Centimetres

Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48